

Redakcija: RĪGĀ, Bruņinieku ielā 33.
Atbildīgā redaktora tālrunis 2-6-9-5-0.

Tālrunis 9-4-2-3-9.

Numurs maksā 20 santimi.

Le 8721

Latvijas dzelzceļnieku spēks

LATVIJAS DZELZCEĻNIEKU VĒSTNESIS

LATVIJAS DZELZCEĻNIEKU SAVIENĪBAS ORGANS.

№ 160 - (98/294)

15. janvārī 1932 [1932]

9. gads

L. V. B. ✓
Inv. 248872.

~~1594~~

Ⓝ

Ⓟ

LATVIJAS
VALSTS
BIBLIOTEKA

Gadu maiņa

Ieejot jaunā darbības gadā, jāmet skats uz noieto gadu. Noietais gads aiz sevis atstāj drūmas pēdas. Vai jaunais gads ko labāku nesis? Jau tagad var paredzēt, ka nē. Proti, tamdēļ nē, ka mēs, dzelzceļnieki, neprotam vēl būt vienprātīgi, disciplinēti un arodnieciski organizēti. Vēl daudzi no mums lokas tā kunga priekšā deviņos likumos, šo ločīšanos sevišķi spilgti iepotē mūsmāju „dzeltēno džīvīri“. Daudzi dzelzceļnieki šodien vēl pasaka, kamdēļ man organizācija, ja organizētie ko iekaro, tad arī es tos augļus gūšu. Lūk, aiz šiem diem motiviem nobeidzot pagājušo gadu un uzsākot jaunu gadu, jānāk pie slēdziena, ka daudz no saviem iekarojumiem dzelzceļnieki zaudējuši un vēl zaudēs, jo pie pašreizējiem apstākļiem arodnieciski organizētiem dzelzceļniekiem vieniem pašiem cīņas vešana ir apgrūtināta.

Ja vēl dzelzceļnieki turas virs ūdens un nav zaudējuši visus savus iekarojumus, tad par to ir jāpateicas arodnieciski organizētiem dzelzceļniekiem.

Politiskā laukā

Pagājušais gads dzelzceļniekiem nav nesis zaudējumus, kaut gan bija jāizcīna vissīvākās cīņas pat zem administrācijas terora. Saeimas vēlēšanās, kuŗās izgāja pirmo reizi arī dzeltēnie ar vēlētāju pārsviešanu uz vienu vēlētāju apgabalu — Rīgu, tomēr jākonstatē, ka tas nevarēja dzelzceļniekus apmulšināt un dzelzceļnieki noteikti paturēja savu skaidro strādniecisko apziņu un savā vairākumā balsis nodeva par vienīgo strādniecības aizstāvi — Latvijas socialdemokrātisko strādnieku partiju. To pat bija spiesti atzīt „dzeltēnie Dinbergieši“ pēc vēlēšanām, no domātiem 5 deputātiem Saeimā ar lielām grūtībām viņi iedabūja tikai vienu.

Tāpat uz likuma pamata par pensijām II. daļas pensiju komitejas pārstāvju vēlēšanām Latvijas Dzelzceļnieku Savienība guva spīdošus panākumus, neskatoties atkal uz administrācijas, sevišķi ceļa meistarū teroru, kuŗi baroģ veda savus padotos ceļa strādniekus pie urnām. Dzelzceļnieku Savienība ieguva 31 pārstāvi, bet „dzeltēnie“ tikai 14.

Priekšā stāvošā gadā nav paredzamas šāda veida politiskas cīņas, bet tas nebūt nedod iemeslu dzelzceļniekiem politiski snaust. Katram dzelzceļniekam šai klusajā politiskā laikmetā ir jāpārbauda sava politiskā pārliecība un tā jānostiprina. — Tāpat katram politiski domājošam dzelzceļniekam ir jābūt vienmēr politiski aktivam un jāpievelk sev jaunus politiski sagatavotus cīņas biedrus.

Arī mūsu aizsargu kustībā mēs esam izlauzuši sev noteiktu pozīciju, no kuŗas mūsu ienaidnieks vairs nespēj mūs atsist. Strādnieku Sports un Sargs darbība izpaužas dzelzceļnieku 10. apgabalā ar 430 disciplinētiem sargiem.

Dzelzceļnieki, esat politiski aktīvi cīnītāji, jo nav zināma tā stunda, kuŗā būs šis spēks nepieciešams!

Arodorganizācijas laukā

Mūsu organizācija ar katru dienu nostiprinājas ar jauniem biedriem. Daži skeptiķi gan pareģoja, ka būs biedru atplūdums, sevišķi mūsmāju „dzeltē-

nie“ pareģoja pat Savienības sabrukumu. No visiem šiem pareģojumiem mēs esam piedzīvojuši gluži pretējo, t. i. esam noteikti nostabilizējušies, kurpreti gan šķobīšanās iestājusies „dzeltēno“ rindās, jo pat sāk izaugt viņu vidū jaunas demcentra šūniņas, tā sauktās strādnieku sekcijas, un pat arodbiedrības.

Dzelzceļnieki! Nedz reakcionārā valdība, nedz kāds cits spēks mūs nespēj salaust! Esat modri un aktīvi, esat katrs agitators un katru dienu ievēdat vienu jaunu biedri savā arodorganizācijā — Latvijas Dzelzceļnieku Savienībā!

Sociali - materiāli - tiesiskā laukā

Šai mūsu arodnieciskā darbības laukā nevaram šoreiz pacelt galvu un teikt, ka mēs būtu uzvarētāji, jāatzīstas, ka nācies atdot vienu iekaroto pozīciju pēc otras. Sevišķi smagi nākas ciest musu biedriem dienas strādniekiem, kā ceļa dienesta, tā arī citās direkcijās. Darbu zaudējuši vairāki simti mūsu biedru, pārējie krīzes smagumu uzņēmuši uz saviem pleciem caur saīsinātu darba dienu skaitu nedēļā un pazeminātu algas izpeļņu. Visi budžeta ietaupījumi un sašaurinājumi tika līdz šim uzvēlti uz strādnieku - dieninieku kamiešiem, kurpretim mūsu administrācija un biedri štatnieki to vēl nebūt nejuta. Bet ar to nebūt nav beigas, ar jauno gadu tiek gatavots jauns algu pazeminājums gan tiešā, gan netiešā veidā. Par tiešo algas pazeminājumu šeit nerunāsim, par to vēlāk, bet runāsim par netiešo algas pazeminājumu, kuŗš izpaužas akorda likmju pārvešanā naudā. Pie pārīšanas uz akorda likmēm darbi tiek sadalīti pēc amatnieku šķīrām. Ja līdz šim vienu darbu izpildīja pirmās, vai otrās, vai trešās šķīras amatnieki, tad pie līdzšinējām likmēm tas uz izpeļņu nekādu iespaidu nedarīja, bet tagad, sadalot darbus pēc šķīrām, naudu likmēs, noteikti cietīs pirmās un otrās šķīras amatnieki. Pareizāki sakot, netiešā ceļā tiks iznīcinātas amatnieku šķīras, jo pirmās un otrās šķīras amatnieki būs spiesti strādāt trešās šķīras amatnieku darbu, caur ko tie virspeļņu negūs, bet atalgojuma ziņā pielīdzināsies trešās šķīras amatniekiem.

Mēs, latvieši, savā laikā bijām lepnī uz saviem amatniekiem, kuŗi tika visā pasaulē cieņā turēti. Tāpēc arī katrs centās izmācīties savu amatu un centās būt priekšzīmīgs darba izpildītājs, to saprata katrs rūpnieks, katrs darba vadītājs - inženiers. Aiz šī iemesla tad arī izcēlās labākie amatnieki algu ziņā un pēdīgi tika ievestas amatnieku šķīras, pēc savām zināšanām, darba spējām un arī darba ražīguma. No tagadējās dzelzceļu administrācijas rīcības ir jāsaģaida gluži pretējie rezultāti — amatnieku - specialistu iznīcināšana. Kungi, šis solis ir bīstams solis, kuŗš var galīgi sagrāut amatniecību - rūpniecību Latvijā. Caur ko ne tikai kā iznīks un cietīs rūpniecības strādnieks, bet arī mūsu inženieri būs spiesti iet ielu slaucīt. **Vai kāds par to teiks paldies šīs sistēmas izvedējiem, — ir leels jautājums.**

Ir jau daudz rakstīts un runāts par materiālā stāvokļa pasliktināšanu, tāpēc šeit neatkārtosim,

bet pievedišu pēdējo dienu jauna gada „dāvanas“ strādniekiem un pārējiem dzelzceļniekiem.

Nacionāli - tautiskais Skujenieka kabinets savā 31. decembra 1931. g. sēdē pieņēma šeit apakšā pieņemto un 81. panta kārtībā izsludināto algas pazemināšanas likumu.

1. No algas, kas pienākas no valsts (arī valsts autonomo uzņēmumu) līdzekļiem algojamiem darbiniekiem un strādniekiem, jāietur sevišķs krīzes laika atvilkums no algas, kuŗa apmērs, atkarībā no algas lieluma, ir šāds:

No algas, kas pārsniedz 1400 latus mēnesī, atvilkums ir 20 proc., kas pārsniedz 1300 ls mēnesī — 19 proc., 1200 ls — 18 proc., 1100 ls — 17 proc., 1000 ls — 16 proc., 900 ls — 15 proc., 800 ls — 14 proc., 700 ls — 13 proc., 600 ls — 12 proc., 500 ls — 11 proc., 250 ls — 10 proc., 200 ls — 9 proc., 170 ls — 8 proc., 140 ls — 7 proc., 120 ls — 6 proc., 100 ls — 5 proc., 90 ls — 4 proc., 80 ls — 3 proc. atvilkums.

2. Ja attiecīgam darbiniekam vai strādniekam nav apgādājama ģimenes locekļu, tad no viņa algas, ja tā pārsniedz 100 ls mēnesī, papildus jāatvelk 4 proc. vairāk, nekā augstāk paredzēts, bet ja alga nepārsniedz 100 latus mēnesī, tad atvilkums divkārtšojams; no tām algām, kas pārsniedz 70 ls, bet nepārsniedz 80 ls mēnesī, jāatvelk 2 proc.

Par apgādājamiem ģimenes locekļiem uzskatāma sieva, ja viņa neieņem atalgojamu vietu valsts (arī valsts autonomu uzņēmumu) vai pašvaldības dienestā un nesaņem pensiju no valsts vai pašvaldības, un bērni līdz pilniei 16 gadiem, bet ja bērns apmeklē Latvijā pilntiesīgu skolu — līdz 18 gadiem. Par apgādājamiem bērniem uzskatāmi arī tie, kas pielīdzināti laulībā dzimušiem vai ir adoptēti. Pabērni uzskatāmi par patēva vai pamātes apgādājamiem, ja viņu tēvs miris vai pēc likuma par mirušu atzīts, bet par patēva apgādājamiem — arī tad, ja viņu tēvs nav zināms.

2. pants neattiecas uz strādniekiem un amatniekiem ar stundas, dienas vai nedēļas algu, 2) karavīriem un 3) policijas kārtībniekiem, kas padoti prefektūrām. Pārstāvību darbiniekiem un militār-pārstāvjiem ārzemēs 16—18 gadu veci bērni uzskatāmi par apgādājamiem arī tad, ja viņi apmeklē skolu ārzemēs. Iepriekšējie panti attiecīgi jāpiemēro arī darbinieka atlaišanas gadījumā, izmaksājot atalgojumu uz priekšu, 2) dzīves vietas maiņas gadījumā, izsniedzot pārceļšanās pabalstu un 3) nāves gadījumā, izmaksājot pabalstu piederīgiem.

Par iepriekšējos pantos minēto algu uzskatāma attiecīgai kategorijai (grupai) un pakāpei ar likumu vai arī līgumā vai dienesta noteikumos noteiktā alga naudā, ierēķinot karavīru devu un virsdienesta instruktoriem arī izdienas piemaksu un neatskaitot atvilkumus penziju fondā un par dienesta dzīvokļiem (vienu trīsdesmito un vienu desmito daļu no algas). Turpretīm atvilkumus vienu divpadsmito daļu algas apmērā dienesta pirmos 6 mēn. un tāds pats atvilkums darbiniekiem, kas ieņem vēl otru algotu amatu valsts dienestā, kā arī algas samazināšanās slimības laikā attiecīgi ieteikmē 1. un 2. pantā noteikto atvilkumu.

Strādniekiem ar stundas, dienas vai nedēļas algu ietilpst algā arī izpeļņa par gabala vai akorda darbu, atlīdzība par virsstundām un attiecīgos ga-

dījumos arī atvilkumi iemaksai slimo kasēs. Ja attiecīgo strādnieku nodarbinātība samazināta vismaz par vienu trešdaļu, tad atvilkumi no viņu algām nav izdarāmi, kaut arī tās pārsniegtu 80 latus mēnesī.

Mācības spēkiem, kam ir nepilns normāla darba komplekts, atvilkumi izdarāmi tādā procentu apmērā, kādu piemērotu, ja viņi pasniegtu normas algas saņemšanai paredzēto stundu skaitu. Saņemamo naturaliju vērtība algā nav ierēķināma. Par algu uzskatāma arī atlīdzība par sēdēm tiem banku padomju locekļiem, kas no valsts nesaņem algu citur; uz atlīdzību pārējiem banku padomju locekļiem attiecas 7. pants.

6. Ja kāds darbinieks, izņemot mācības spēkus, saņem algu no 1. p. minētiem līdzekļiem vairākās vietās resp. par vairākiem amatiem, tad 1. un 2. p. noteiktie atvilkumi attiecināmi tikai uz algu vienā amatā (pamatvieta), bet atalgojums citās uzskatams par papildatlīdzību. Mācības spēkiem, kuŗu normalā darba komplektā ietilpst stundas vairākās mācības iestādēs, atlīdzība par normalo darba komplektu pielīdzināma šī panta nozīmē algai vienā vietā.

7. p. Neatkarīgi no augstāk paredzētā atvilkuma no algām, no 1. p. minētiem darbiniekiem un strādniekiem attiecīgos gadījumos jāietur 20 proc. atvilkums no papildatlīdzībām. Šie 20 proc. jāietur no visāda veida papildatlīdzībām, ko naudā izsniedz virs algas vai kā otru atalgojumu. 20 proc. jāatvelk arī no virsstundu u. c. papildatlīdzībām valsts mācības spēkiem, kā arī no atlīdzības, ko no valsts mācības iestādēm saņem lektori vai stundu pasniedzēji (ārštata mācības spēki), kam pamatvieta ir citur valsts vai pašvaldības dienestā.

Šis 7. p. neattiecas uz: 1) ģimenes piemaksu, 2) karavīru devu karavīriem un izdienas piemaksu virsdienesta instruktoriem, 3) atlīdzību, ko strādnieki un amatnieki dabū virs garantētās algas, 4) atlīdzību kancelejas uzturēšanai, dienesta apģērbu iegādei u. t. l. izdevumu segšanai, 5) atlīdzību, ko izsniedz lieciniekiem, ekspertiem u. t. t. uz tiesu procesa likuma pamata, 6) atlīdzību par tiešiem ceļa izdevumiem dienesta braucienos, 7) konjunktūras piemaksu pārstāvību darbiniekiem ārzemēs, 8) komandējumu (arī kilometru) naudu un tās vietā satiksmes līdzekļu uzturēšanai noteiktām piemaksām, uzturas naudu kuŗa komandām un noņemtu naudu karavīriem un 9) dzīvokļu naudu karavīriem. Ja administrācijai, kas izsniedz šai pantā minētās atlīdzības, nav zināms, ka saņēmējs ir citur dienestā ar algu no valsts līdzekļiem, tad saņēmēja pienākums ir atteikties no atvelkamo 20 proc. saņemšanas. Par šī pienākuma neievērošanu vainīgie sodāmi disciplinārceļā, neatkarīgi no pārmaksātās summas iekasēšanas.

Ģimenes piemaksas darbiniekiem

izsniedzamas 8 proc. apmērā no algas, bet ne mazāk par 9 latiem un ne vairāk par 15 latiem mēnesī par katru apgādājamo ģimenes locekli, ar augstāk paredzēto ierobežojumu. Ģimenes piemaksa par sievu izsniedzama tikai tad, ja ģimenē ir bērns, par kuŗu maksā ģimenes piemaksu un ja sieva nesaņem penziju no valsts un pašvaldības. Tas attiecas arī uz obligatoriskā dienesta karavī-

riem, kam ģimenes piemaksa paliek līdzšinējā — 4,50 latu mēn.

9. Personām vai atsevišķām ģimenēm, kam penzija piešķirta vai kam turpmāk to piešķirs, no izmaksājamo penziju summām izdarāmi atvilkumi tādos pat apmēros un piemērojot tos noteikumus, kādi paredzēti attiecībā uz līdzīga apmēra algām, izņemot gadījumus, ja apgādnieki gājuši bojā, izpildot dienesta pienākumus.

Algu un ģimenes piemaksu samazinājumi attiecas arī uz pašvaldību obligat. skolu skolotājiem, pagastu darbvežiem, to palīgiem un aprinķu valžu darbiniekiem, kas saņem algu pēc valsts darbinieku algu kategorijām, kā arī pašvaldību, sabiedrisku iestāžu un privātu skolu un citu nozaru darbiniekiem (lauku rajonu ārstiem un taml.), kas algu saņem no valsts līdzekļiem. Noteikumi neattiecas uz nejaušos vai gadījuma darbos nodarbinātiem srtādniekiem vai amatniekiem, kurus pieņem uz atsevišķām dienām.

Noteikumi spēkā no 1932. g. 1. janvāra līdz 1933. g. 31. decembrim.

Šim algas pazemināšanas likumam savu svētību devuši valsts darbinieku „aizstāvji“ — ķiršteini - dinbergi, jo Saeimas kuluaros, kur tautas labklājības ministrijas ieredņi likumu staiplja un gludināja, tur arī bija sastopami ķiršteini un dinbergi.

Ar šo likumu vien nepietiek, bet vēl tiek gatavots jauns netiešs algu pazeminājums zemāko kategoriju resp. dzelzceļu darbiniekiem un strādniekiem. Proti — Saeimā tika pieņemts sekošs lēmums:

Uzdot valdībai nekavējoši pārstrādāt nodokļu nolikuma attiecīgus pantus, lai no ienākuma nodokļa atsvabināto ienākuma summu (eksistences minimumu) noteiktu uz Ls 1.200, atjaunojot nodokļu skalā agrākās likmes.

Tā tad, ja līdz šim ienākuma nodokli maksāja tikai tie, kuŗu gada ienākums sasniedza Ls 2.000, tad turpmāk maksās visi tie, kuŗu gada ienākums sasnies Ls 1.200.

Par šo priekšlikumu ar savu kristīgo pārliecību balsoja arī „vienīgais īstais dzelzceļnieku aizstāvis“ Dinbergis. Tāpat ar savu jaunsaimniecisko pārliecību nobalsoja bijušais stacijas dežurants **Erniņš.**

Arī tas vēl maz, šai pašā sēdē tika pieņemts vēl sekošs likums:

Likums par līdzekļu sagādāšanu bezdarba apkarošanai

1. Līdz likuma izdošanai par algotu darbinieku apdrošināšanu pret bezdarbu, visi algotie darbinieki — slimo kasu dalībnieki un viņu darba devēji, izņemot lauku pašvaldības, kā arī visi algotie darbinieki, kas saņem atalgojumu no valsts vai pašvaldībām, neatkarīgi no tam, vai viņi ir vai nav slimo kasu dalībnieki, apliekami ar nomaksām bezdarba apkarošanai viena procenta apmērā no algas.

Brīvo profesiju darbinieki iemaksā bezdarba apkarošanas fondā vienu procentu no viņu ienākumu summas par 1930. gadu. Namu īpašnieki iemaksā no 1929. gada kopējās ienākumu summas **pus proc.**

Piezīme. No nomaksām atsvabināti tie algotie darbinieki, kuŗi, saskaņā ar likumu par slimo kasēm, atsvabināti no iemaksām slimo kasei, kā arī tie, kuŗi no viņiem neatkarīgu iemeslu dēļ spiesti strādāt samazinātu dienu skaitu nedēļā un kuŗu izpeļņa nepārsniedz nedēļā Ls 12.

2. Katrs darba devējs, kas nodarbina algotus darbiniekus — slimo kasu dalībniekus, algu izmaksājot ietur no slimo kasu dalībniekiem vienu procentu no algas un kopā ar tīkpat lielām savām nomaksām — vienu procentu no slimo kasu dalībniekiem izmaksājamās algu kopsomas — vienas nedēļas laikā, skaitot no algas izmaksas dienas, iemaksā attiecīgai slimo kasei. Šie maksājumi izdarāmi kopā ar slimo kasu dalībnieku iemaksām un darba devēju pieamksām, kas paredzēti noteikumos par slimo kasēm un atzīmējami uz kopīgiem algu sarakstiem.

Piezīme. Noteiktā laikā neizdarītie maksājumi uz slimo kases rīkojumu piedzenami, saskaņā ar noteikumiem par valsts neapstrīdamu prasību piedzīšanu. Šinīs gadījumos no darba devēja bezdarba apkarošanas fondam par labu piedzenama soda nauda — 1 proc. mēnesī no laikā neiemaksātās summas, pie kam nepilns mēnesis skaitas par pilnu.

3. Slimo kases bezdarba apkarošanai iemaksātās summas vienas nedēļas laikā iemaksā tautas labklājības ministrijas bezdarba apkarošanas fondā. Visi pārējie izdara iemaksas bezdarba apkarošanas fondā pēc tautas labklājības ministrijas izstrādātas instrukcijas. Kompensācija ar noteikumos par slimo kasēm paredzētām valsts piemaksām nav pielaižama.

Valsts un pašvaldību iestādes šinī likumā paredzētos algu atvilkumus no tiem darbiniekiem, kas nav slimo kasu dalībnieki, vienas nedēļas laikā pārved vai iemaksā bezdarba apkarošanas fondā.

4. Valsts iemaksā bezdarba apkarošanas fondā pēc vajadzības.

Pie šī likuma pieņemšanas man nācās aizrādīt, ka bezdarbs ar katru dienu pieaug. Socialās likumdošanas komisijas referents minēja 28.000 bezdarbnieku. Patiesībā bezdarbnieku skaits ir daudz lielāks. Visus bezdarbniekus neregistrē, tāpat neregistrē bezdarbnieku ģimenes locekļus. — Par šo strādnieku apdrošināšanu jāģādā. To dara visā pasaulē. Obligatisku apdrošināšanu pret bezdarbu visā pasaulē bauda 40 milj. strādnieku; brīvprātīgi apdrošināti ap 3 miljoni. Tikai Latvijā līdz šim nebij bezdarbniekiem nekādas apdrošināšanas. Pastāvēja tikai pašu strādnieku brīvprātīga apdrošināšanās pie arodbiedrībām. Arodbiedrības saviem bez darba esošiem biedriem pagājušā gadā izmaksājušas no saviem līdzekļiem

71.000 ls pabalsta.

Tāpēc apdrošināšanas likums prasīt prasījās. Tādu tomēr neredzam pat vēl šodien. Ir tikai likums par bezdarba apkarošanu. Bet arī tas ir pilns trūkumu. Uz lauku strādniekiem šis likums nemaz nav attiecināts. Tāpat nav pievilkti fonda pildīšanā lielie lauku saimnieki. Likums dibināts uz sabiedrisko darbu principa. No tā labumus gūs valsts un visi iedzīvotāji. Galvenās nastas tomēr uzliktas pašiem strādniekiem. Un pat tādiem, kas

nenopelna eksistences minimumu, būs jāmaksā 1 proc. mēnesī. Socialdemokratiskais princips ir, ka **strādnieki jānodrošina uz uzņēmēju un valsts rēķina.**

To jūs, pilsoņi, neatzīstiet. Bet mēs domājam, ka dem. centrs gan nedrīkstētu atvlīkt 1 proc. no to strādnieku algām, kas strādā tikai 2 vai 3 dienas nedēļā, un nenopelna vairāk par 12 ls. Tāpat mēs neatrodam par pareizu, ka namsaimniekiem iemaksas mazākas. Mēs nāksim ar pārļobojumu, lai namsaimniekus pielīdzina visiem pārējiem. Tāpat valsts iemaksas ir par zemām. Jāparedz, ka bezdarbniekiem, kam nav iespējams sagādāt darbu, izmaksā pabalstus.

Pēc tam, kad likums bija pieņemts, dažas koalīcijas partijas iesniedza pārejas formulas, kas tā paša nepilnā likuma nozīmi gandrīz galīgi iznīcināja, nosakot, ka puse no paredzētā bezdarbnieku fonda izlietojama lauku ceļu izbūvei. Šo priekšlikumu koalīcijas vairākums arī pieņēma. Socialdemokrātu frakcija nekad nav uzstājusies pret ceļu izbūvi un atzīst to par teicamu darbu, bet nav pieļaujams, ka šī ceļu būve tiek izvesta par tiem speciāliem strādnieku grašiem, kas kā sevišķs krīzes nodoklis no strādniekiem, ārpus visiem citiem, netiešiem nodokļiem, tiks novilkts bezdarba apkarošanai, jo var izrādīties, ka pie šiem darbiem bezdarbnieki nemaz netiek nodarbināti. Tāpēc socialdemokrātu frakcija **asi protestēja pret koalīcijas vairākuma lēmumu, kas līdzinājas politiskajai mānīšanai.**

Sakarā ar to tad arī ministru prezidents M. Skujenieks ņēma vārdu ārkārtējam paziņojumam un valdības vārdā paziņoja, ka **valdība ceļu būvēm izlietošot tikai budžetā paredzētos līdzekļus, bet specialajā bezdarba apkarošanas fondā uzkrātos līdzekļus izlietošot tikai bezdarbnieku vajadzībām ražīgu sabiedrisko darbu rīkošanai, lai varētu nodarbināt galvenām kārtām tos strādniekus - bezdarbniekus, kas piedalījušies fondā ar savām iemaksām.**

Tādā kārtā valdībai nācās neparastā kārtā labot tās aplamības, ko izdarīja koalīcija, spekulējuma uz strādnieku grašiem sava caurā valsts budžeta lāpīšanai.

Arī pie minētās pārejas formulas „īstais aizstāvis“ Dinberģis nobalsoja par, tā tad Dinberģis ar savu balsošanu atņēma strādniekiem un darbiniekiem 3 miljonus latu un tos uzdāvina valdībai, lai tā savukārt šo summu nodod tālāk lauksaimniekiem.

Pēc šīs skandaliozās balsošanas tiešām jākonstatē, ka **Dinberģis ir gan īsts strādnieku un kalpotāju interešu nodevējs.**

Arī tas vēl maz, tālāk valdība vēl izdevusi vienu likumu, kurš apdraud dzelzceļnieku veselību un kurš skan sekoši:

Saziņā ar tautas labklājības ministri apstiprinu.

Satiksmes ministris A. K u r s i t s.

Rikojums Nr. 481.

1931. g. 17. decembrī.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 1931. gada 30. oktobra lēmumu, 1927. g. Satiksmes ministra

Dzelzceļu likuma 167. p. kārtībā izdotos noteikumus Nr. 318 par dzelzceļnieku ārstēšanu ievēdami turpmāk minētie pārgrozījumi un tie papildināmi sekoši:

§ 42. papildināt ar punktu e): Pie ārstiem - speciālistiem - konsultantiem par ambulatorisku vizīti nemama piemaksa Ls 1,—, bet par slimnieku apmeklēšanu mājās — Ls 2,—. Nakts laikā (no plkst. 22—7) piemaksas par vizītēm pie minētiem ārstiem un ārsta apmeklējumiem pie slimnieka mājās divkāršojas. Izsaukt ārstus - konsultantus speciālās slimībās uz mājām var tikai ar dzelzceļu galvenā ārsta atļauju.

§ 108. punktu b) papildināt ar vārdiem: Par vizītēm dzelzceļu ambulancē darbiniekiem un viņu ģimenes locekļiem par visāda veidā medicīniskas palīdzības sniegšanu jāpiemaksā 25 proc. no pašizmaksas.

§ 108. punktu d) papildināt ar vārdiem: Par ārstēšanu pašvaldības un Latvijas Sarkanā Krusta slimnīcās piemaksas aprēķināmas šādos apmēros: darbiniekiem un viņu ģimenes locekļiem: no 20. līdz 10. kategorijai — 25% apmērā, no 9. līdz 5. kat. — 35% apmērā, no 4. līdz 1. kat. — 50% apmērā.

Par ārstēšanu valsts slimnīcās, valsts, pašvaldības, Sarkanā Krusta un citu sabiedrisko organizāciju sanatorijās, bērnu kolonijās ņemamas piemaksas 25% apmērā.

Darbiniekam, kas ārstējas slimnīcās un sanatorijās ilgāk par 2 mēnešiem, atkarībā no dzelzceļu rīcībā esošiem līdzekļiem, var izmaksāt pabalstus ārstēšanas izdevumu atmaksai, pārbaudot katru atsevišķu slimības gadījumu.

§ 108. punktu e) papildināt: Par privāta rajona ārsta apmeklējumiem pie slimnieka jāpiemaksā Ls 1,00. Par dzelzceļu iecirkņa ārstu apmeklēšanu pie slimnieka jāpiemaksā Ls 0,50.

§ 108. papildināt ar punktu f): Fizioterapeuģiskā ārstēšana, par kuŗu nemama piemaksa 25% dzelzceļu ambulancē, bet 50% privātos kabinetos. Par ārstēšanu un izmeklēšanu ambulancē ar rentgenstariem jāpiemaksā 25% no pašizmaksas, bet privātos kabinetos 50%.

§ 108. papildināt ar punktu g): Vajadzības gadījumos izdarāma medicīniska izmeklēšana, par kuŗu darbiniekiem un viņu ģimenes locekļiem jāpiemaksā dzelzceļu laboratorijai 25% no pašizmaksas, bet citām — ārpus dzelzceļiem stāvošām laboratorijām — 50%.

§ 108. papildināt ar punktu h): Balneoloģiska ārstēšana, par kuŗu piemaksa nemama pēc § 108. d) norādītām normām.

§ 108. piezīmi II. līdzšinējā redakcijā strīpot un atvietot ar sekošo: par speciāliem medicīniskiem darbiem, pārsiešanu un operācijām jāpiemaksā 25%.

§ 117. pirmo un trešo nodaļījumus strīpot. Ūtro nodaļījumu līdzšinējā redakcijā strīpot un izteikt sekoši: Par dzelzceļu ambulances aptiekās sagatavotām un izsniegtām zālēm kā darbiniekiem, tā arī ģimenes locekļiem jāpiemaksā 25%, bet par patentu līdzekļiem 50%. Paša dzelzceļa aptiekas aprēķina izsniegtu zāļu cenu par pašizmaksu, turoties pie valdības apstiprinātas darba un medikamentu takses. Privātās rajona aptiekās, ar ku-

rām slēgti līgumi, darbiniekiem un ģimenes locekļiem jāpiemaksā 50% no izsniegto zāļu cenām.

§ 117. Piezīmē I. starp vārdiem „sēravotos un sanatorijās“ strīpot ar vārdu „un“ papildinot beigās ar vārdiem: kolonijās un atpūtas namos ar § 108. p. d) minētām piemaksām.

§ 117. Piezīmes II. un III. strīpot.

§ 118. Papildināt ar 3): Par saslimušā darbinieka jeb ģimenes locekļa transportu auto vai pajūgā dzelzceļš sedz 50%. Ja šāds transports ir saistīts ar dzelzceļu nelaimes gadījumos dabūtiem miesas bojājumiem vai pie dzemdībām, tad dzelzceļš sedz izdevumus pilnos apmēros.

§ 119. Pirmā nodaļumā pēc vārdiem „un pie ārstiem speciālistiem“ strīpot vārdus „izdevumus sedz dzelzceļš“.

§ 119. 2. nodaļumā grozot beigās, strīpot: „sedz pilnā mērā“, un izteikt: „sedz § 108. minētos apmēros“.

§ 119. papildināt ar IV. nodaļumu: Piemaksas nav ņemamas:

- 1) no darbinieka, kas cietis nelaimes gadījumā, kurš noticis viņam dienesta pienākumus izpildot;
- 2) gadījumā, kad pielieto medicīnisku izmeklēšanu pret izmeklējamās personas gribu;
- 3) saslimšanas gadījumā ar akutu infekciju slimību, kad nepieciešams slimnieku izolēt, ievietojot to ārstniecības iestādē, un
- 4) dzemdēšanas gadījumā.

§ 120. līdzšinējā redakcijā strīpot un atvietot ar vārdiem: „Par zobārstniecisku palīdzību — zobu plombēšanu ar vienkāršu plombi, zobu izraušanu dzelzceļu ambulancē darbiniekiem jāpiemaksā 25%, be privātos kabinetos darbinieki piemaksā Ls 0,50 un ģimenes locekļi Ls 1,00.

§ 128. papildināt ar II. nodaļumu: Brīva līguma darbinieki, kuŗi pie iestāšanās darbā izmeklēti no ārsta un kuŗu ārstēšana piekrīt dzelzceļam, pielīdzināmi štata darbiniekiem, ja viņi nav slimo kasu dalībnieki. Zobu ārstēšanu, kā arī ārstēšanu slimnīcās, ja tā nav saistīta ar nelaimes gadījumu darbā, un balneoloģiskās ārstēšanas palīdzību viņi bauda, ja nostrādājuši vismaz 2 mēnešus. Tas pats attiecinams uz ģimenes locekļiem.

Augšminētie grozījumi dzelzceļu ārstniecības un sanitaros noteikumos Nr. 318 stājas spēkā ar 1931. g. 19. decembri.

Šinīs noteikumu grozījumos un papildinājumos minētās pašizmaksas normas apstiprina satiksmes ministris.

Dzelzceļu galvenā direktora pal.

K. Sprinģis.

Galvenais ārsts Dr. Grinups.

Jāatzīmē, ka dzelzceļniekiem šie noteikumi mazliet labvēlīgāki, nekā pārējiem valsts darbiniekiem.

Lūk, kāds pasliktinājumu likumu birums uz dzelzceļnieku kamiešiem, un visi šie pasliktinājumi ir nākuši ar „dzeltēno“ noteiktu svētību, jo to pierāda „dzeltēno“ balsošana Saeimā.

Vienīgie valsts darbinieku un dzelzceļnieku aizstāvji, kuŗi ir pret šiem pasliktinājumiem un kuŗi ir pacēlušī protesta balsis un kuŗi ierosinājuši pretlikumus, ir progresīvās valsts darbinieku arodbiedrības, **sevišķi Latvijas Dzelzceļnieku Savienība un socialdemokrātu Saeimas frakcija.**

Tā kā nav zināms, vai šim birumam būs beigās, tad dzelzceļniekiem tagad ir uz visnoteiktāko jāapvienojas vienā kopējā cīņas vienībā. Ja šie likumi nav daudz ļaunāki, tad tas ir tāpēc, ka Latvijas Dzelzceļnieku Savienība ir darījusi noteiktu, nopietnu pretspāru un to darīs arī turpmāk. Bet ar to vien nepietiek, vajaga radīt pretspēku, ar ko vispirms jāaptur turpmākie uzbrukumi un tad mums pašiem jāiziet pretuzbrukumā, lai atņemto atkarotu atpakaļ. To mēs, dzelzceļnieki, spējam panākt, vajaga mums tikai gribēt un prast atkrāties no kristīgo „dzeltēno“ Dinbergiešu liekulības.

Latvijas Dzelzceļnieku Savienības mākošā darbībā ir nodoms radīt stipru cīņas pulku un iziet pretuzbrukumā un to viņa arī darīs.

Dzelzceļnieki, nākat talkā stiprināt šo cīņas pulku!

Dzelzceļnieki, jūsu rokās noteicošais vārds, apvienosimies un pateiksim to!

Lai dzīvo dzelzceļnieku stipra vienība!

Lai dzīvo Dzelzceļnieku Savienība!

Tas ir mans jaunā gada novēlējums.

P. Zeibolts.

Nacionālās atmodas laikmets iesācies

Nodibinājušos un stājušos amatā tagadējo Skujenieka valdību visa pilsoniskā prese iezvanīja, kā jauna nacionāla laikmeta iesākšanos un tad nu pareģoja visus tos labumus, ko latvieši mantošot šīs valdības pastāvēšanas laikā. Atraušot dažādus pabalstus minoritātēm, samazināšot izdevumus minoritātu skolu uzturēšanai un daudz dažādus ierobežojumus ievēdīšot minoritātēm un caur to tad varēšot rast lielus līdzekļus valsts budžeta nostabilizēšanai. Demokratiskais centrs un tāpat arī „dzeltēnie“ dzelzceļnieki ejot Saeimas vēlēšanās, deklarēja, ka viņi ieejot Saeimā stāvēšot par to, lai ierēdņu materiālais stāvoklis netiktu pasliktināts, bet to pat uzlabošot, jo tiešām līdz šim pastāvošās algas zemākiem darbiniekiem bij zem eksistences minimuma. Šis aģitācijas paņēmiens arī vilka, jo to-

reiz atrodošās pie varas Ulmaņa valdības laikā jau strādāja pie algu samazināšanas projektiem un ierēdņi ticēdami šiem solījumiem no demokratiskā centra un „dzelteniem“, nobalsoja par šiem nacionālās atmodas sludinātājiem un ierēdņu aizstāvjiem. Mēs jau arī vēlēšanu laikā norādījām, ka tie ir tikai tukši solījumi un ka neka laba valsts darbinieki nemantos no šiem nacionālās atmodas sludinātājiem un tikko būs jautājums par valsts darbinieku stāvokļa pasliktināšanu dienas kārtībā, šie vīri pirmie būs valsts darbinieku materiālā stāvokļa pasliktinātāji. Atminaties vēl Kiršteina un Dinberga vārdus pēc ievēlēšanas Saeimā, arī tad viņi vēl presē lielījās, ka būšot pret ierēdņu stāvokļa pasliktināšanu.

Laiks pagāja, Saeima tika ievēlēta, agitācija pie ierēdņiem, ka viņi stāvēs par ierēdņu stāvokļa nepasliktināšanu līdzēja, Saeimā demokrātiskais centrs stipri palielināja savu deputātu skaitu, tāpat tika iekšā Saeimā arī Dinbergs, kurš pie citiem apstākļiem nekādā gadījumā Saeimā nebūtu ticis un nu sākās darbs, kurū vajadzēja pierādīt darbos, ka šie centra un Dinberga solījumi nav bijuši tukši vārdi vien, bet ka viņi tiešām aizstāvēs ierēdņus. Pirmā sākumā, kad Ulmaņa valdība bij izdevusi likumu par ģimenes piemaksu atņemšanu sievietēm un kad nāca šis likums Saeimā, kurai vajadzēja to nodot komisijām vai noraidīt, tad progresīvo valsts darbinieku arodbiedrību pārstāvis Zeibolts ienesa priekšlikumu par šī likuma noraidīšanu. Te, kur agitācija bij tik tikko aiz muguras, arī demokrātiskais centrs un Dinbergs bij spiesti nobalsot kopā ar kreiso spārnu un likumu noraidīja. Šinī momentā tiešām radās tāds iespaids, ka šinī Saeimā demokrātiskais centrs turēs savus solījumus valsts darbiniekiem un tiem par savu stāvokli nebūs jāuztraucas, jo bez centra Dinbergs saistoties ar kristīgiem Saeimā, deklarēja presē, ka visa šī frakcija stāvēšot nar ierēdņu stāvokļa nepasliktināšanu. Sākās valdības sastādīšanas kombinācijas, atkal demokrātiskais centrs un Dinbergs deklarēja, ka tie iešot tikai tādā valdībā iekšā, kurā nepasliktināšot zemāko un vidējo valsts darbinieku materialo stāvokli. Izmēģināja roku dažādas grupas valdības sastādīšanā un beidzot šis valdības sastādīšanas iautājums nonācis Dinberga kristīgās frakcijas rokās. Kurai tad ar „dieva žēlastību“ izdevās Skujenieka valdībai sadabūt vairākumu un tā nodibinājās. Mēs atkal cerējam, ka nu ir labi, jo taču, ja nie valdības sastādīšanas tik lielu lomu spēlēja tā frakcija, kurā tik liels iespaids ir „īstajam“ dzelzceļniekam Dinbergam, tad jau valsts darbinieku stāvoklis ir pilnīgi drošs un nu mēs gaidījām tikai valdības deklarāciju, kurā tad nu būtu skaidri fiksēts, kādu stāvokli valdība ienems valsts darbinieku jautājumā. Pēc ilgākas gaidīšanas, tad to arī mēs sagaidījām un nu deklarācijā bij pateikts, ka visu valsts grūtību sekas jācieš visiem valsts iedzīvotājiem vienlīdzīgi, bet pie valsts darbinieku algu samazināšanās valdība keršoties tikai tad, kad visas citas iespējamības būšot izsmeltas.

Deklarācijā bij teikts viens, bet darbos valdība izveda pavisam pretējo, stājoties pie budžeta pārkārtošanas, tekošā budžeta gadā, valdība uz valsts darbinieku algām tanī paredzēja ietaupīt 3 miljonus latu, nevienu balsi Saeimā pieņemot šos budžeta pārkārtojumus, nepacēla pret šiem ietaupījumiem, ne demokrātiskais centrs, ne Dinbergs, nedz arī tā kristīgā frakcija, kurā Dinbergs sastāv un šie 3 miljoni latu ietaupījumi no valsts darbinieku algām tika pieņemti pirmām kārtām, neskatoties uz to, ka valdības deklarācijā bija pateikts, ka pie valsts darbinieku algām keršoties tikai beidzot, kad citas rezerves vairs nebūšot. Apspriežot budžeta pārkārtojumus, bij paredzēts, ka no nekustamas mantas nodokļa tiks 100% lielāks nodoklis ņemts, kā līdz šim, bet ko mēs redzējām galīgā veidā, kad nāca šis budžets Saeimā. Tad šis nodoklis bij noslīdējis jau uz 50% un kāpēc tas tā? Un te mēs dabujam skaidru atbildi, tāpēc, ka koalīcijas apspriedē, kur bij jālemj par šī nodokļa uz-

likšanu, namu īpašnieku pārstāvis Zaķis kategoriski pateica, kam arī pievienojās Dinberga kristīgās frakcijas pārstāvis Zanders, ka tādā gadījumā, ja valdība izvedišot 100% nodokli namsaimniekiem, tad viņi par šādu budžeta pārkārtojumu Saeimā nebalsošot un valdībai būšot jākrīt. Jautājums tagad ir tāds, ja jau namsaimniekam Zaķim ar šādiem draudiem, kur koalīcijā viņam ir tikai viena balss, izdevās panākt nodokļu pazeminājumu no 100 uz 50%, kadēļ tad Dinbergs, kurš lielās ar 6 vīru frakciju un demokrātiskais centrs ar tikpat lielu deputātu skaitu nevarēja pateikt, ka mēs stāvam uz saviem solījumiem Saeimas vēlēšanās un neļaujam pasliktināt valsts darbinieku stāvokli par šiem 3 miljonu latiem tekošā budžeta gadā un pret tādiem pat pasliktinājumiem nākošā budžeta gadā. Ja šādu stāvokli būtu iepēmušas tās frakcijas, kuras ar valsts darbinieku balsīm iekļuva Saeimā, tad šodien mums ir skaidrs, ka jauniestie atvilkumi no valsts darbinieku un strādnieku algām nebūtu redzējuši dienas gaismu un šodien mums nebūtu jāprotestē pret tik lieliem atvilkumiem, jo tagadējā valdība galvenām kārtām stutējas uz šī demokrātiskā centra un īstā dzelzceļnieka Dinberga kristīgās frakcijas balsīm, ja šie savu atbalstu valdībai nedotu, tad valdībai ir jākrīt.

Te nu mums pateiks, bet valsts stāvoklis ir sliktis un visiem jānāk palīgā, un citas iespējas nav. Socialdemokrāti gribēdami ieiet lielā koalīcijā, arī izstrādāja savu programmu budžeta pārkārtošanas ziņā, kā arī nākošā budžeta sabalansēšanai, kurā bij paredzētas algas samazināt tikai augstākām kategorijām, bet bij paredzēti citādi ienākumi no lieko reprezentācijas summu samazināšanas, nevajadzīgo sūtniecību likvidēšanas, lieliem nodokļiem turīgām aprindām, īstiem valsts monopoliem, no dažādu nikuļojošu rūpniecības uzņēmumu pārņemšanas valsts rīcībā un daudz citiem valsts saimniecībā iespējamiem ienākumiem.

Demokrātiskam centram un visiem šiem, vārdos valsts darbinieku aizstāvjiem, šī socialdemokrātu budžeta sabalansēšanas programma bij nepieņemama, jo tā esot par radikālu un viņi izvēlējās labāk iet to pašu ceļu, kādu ieteica Ulmanis, tas ir, visas valsts saimnieciskās grūtības uzvelamas algotam darba spēkam un tad nu mēs redzam, ka strādniekiem un valsts darbiniekiem tiek uzvelti dažādi nodokļi, gan tiešie, gan netiešie.

Ulmaņa valdība mostrīpoja tekošā gada budžeta summas lokomotīvu un vagonu remontiem. Tika samazināts darba laiks uz dzelzceļiem, strādniekiem, reizē arī pazeminot izpelņu par 30—40%, ievēda tagadējā valdība atvilkumus no ierēdņu un strādnieku algām krīzes nodokļa veidā līdz 1933. gadam. Tā kā katrs strādnieks vai štata darbinieks, vienalga, kurš nopelna pāri par 80 latiem, maksā zināmu nodokli, no 3% sākot, ievēda cukura monopolu, kas būtu apsveicams, ja reizē neievestu akcizi uz cukura, bet akcizi uz kilogramu cukura noteica Ls 0,20, kas atkal jāsamaksā patērētājam. Tālāk Saeima pieņēma lēmumu Dinbergam un centram līdzbalsojot, ka nodokļu likme, no kuras ņemt progresīvo ienākuma nodokli, pazemināma no 2000 latiem uz 1200 latiem un tas nozīmē, ka katrs, kas nopelna Ls 100 mēnesī, uz priekšu maksās arī ienākuma nodokli; turpreti līdz šim tāds bij jāsāk

maksāt no kādiem Ls 200 mēnesī. Ieveda arī 1% atvilkumu no algām bezdarba fondam, pasliktināja ārstēšanos slimiem valsts darbiniekiem, ievēdot visādas piemaksas, gan pie zālēm, gan pie ārstu vizītēm, gan arī pie dažādiem palīglīdzekļiem.

Redziet, tādus pasliktinājumus mēs, valsts darbinieki, saņemam tagad, taisni tad, kad pie valsts stūres atrodas nacionālās atmodas zieds, nacionālā Skujenieka valdība, kuŗas stutes ir galvenām kārtām ierēdņu balsu zvejojātāju partija, kā demokrātiskais centrs un dzelteno dzelzceļnieku pārstāvji Saeimā. Tā tad, ja šie pasliktinājumi, kuŗi visus valsts darbiniekus nodzen postā un nabadzībā, ir atraduši dienas gaismu, tad te jāpateicas vienīgi šiem „dzelteniem“ un demokrātiskam centram, kuŗiem šos pasliktinājumus bij iespējams viegli noraidīt.

No sacītā izriet, ka ļoti nožēlojamā stāvoklī tagad ir visi tie valsts darbinieki, kuŗi savas balsis nodeva šiem nacionālās atmodas sludinātājiem Saeimas vēlēšanās. Mēs toreiz no šīm sekām valsts darbiniekus brīdinājām un tagad šīs sekas ir jums katram redzamas un šinī mēnesī, kad jūs saņemsiet pazeminātās algas, kad nebūs iespējams segt jau tā līdz iespējamībai samazinātos izdevumus, kad

pietrūks līdzekļi savai un ģimenes uzturam, tad gan jūs pārdomāsi un zināsi, kas to ir sagādājis, bet tad jau būs par vēlu, jo izlietu ūdeni vairs nesasmēsi. — Reizē ar tiem neapzinīgiem ierēdņiem, kuŗi veicināja, balsojot par šiem centristiem un dzelzteni, šo pasliktinājumu izvešanu dzīvē jācieš arī pārējiem valsts darbiniekiem, tā tad te atkal skaidra tā valsts darbinieku lietas nodevība, uz kuŗu jau mēs vairākkārt norādām.

Vienīgā izeja, kā glābt šo neciešamo valsts darbinieku stāvokli, ir organizēšanās īstās valsts darbinieku arodorganizācijās, kuŗas ne tikai vārdos, bet arī darbos aizstāv valsts darbinieku un strādnieku intereses, jo tikai stipras šīs strādnieciskās arodorganizācijas piespiedīs valdību rēķināties ar algoto darba spēka prasībām. Tādēļ par spīti dažādo dzelteno murgiņiem par dzelzceļnieku savienības sabrukumu pagrieziet muguru šiem strādniecības lietas nodevējiem un visi kā viens stājaties iekšā Latvijas Dzelzceļnieku Savienībā, kuŗa vienīgā ar savu pārstāvi Saeimā un Saeimas socialdemokrātu frakciju pietiekoši aizstāvējusi un arī uz priekšu aizstāvēs dzelzceļnieku intereses.

A. Vartuss.

Vislielākā slepenība un garlaicība, kad jāķeras pie lieko administrātoru atlaišanas

Savos iesniegumos Saeimai, valdībai un dzelzceļu virsvaldei Dzelzceļnieku savienība norādīja uz liekiem lielo administrātoru štatiem, kuŗi būtu nolikvidējami un caur kuŗu nolikvidēšanu neciestu ne valsts, nedz arī paši nolikvidējamie, jo visi viņi ir turīgi cilvēki, bet valstij gan rastos ietaupījumi pāri par 300.000 latiem, kuŗus tad varētu izlietot dažādu ražīgu darbu izvešanai uz dzelzceļiem, nodarbinot lielāku strādnieku skaitu un atļaujot jau strādājošiem strādāt pilnu darba laiku. Šis jautājums tika pārrunāts Saeimas budžeta komisijā, kuŗa arī atzina, ka iesniegtās savienības prasības, kuŗas budžeta komisijā aizstāvēja b. Bastjānis, ir dibinātas, ko arī pastiprināja tanī pašā sēdē, deklarējot, ka viņš pievienojas referenta Bastjāņa ieskaņiem, dzeltenās dzelzceļnieku biedrības priekšsēdētājs Dinbergs. Budžeta komisija pēc garākām debatēm tad arī izlēma, ka likvidējami liekie administrātori uz dzelzceļiem.

Pēc šāda lēmuma pieņemšanas, tad nu bij sagaidams, ka dzelzceļu virsvalde ar visu enerģiju ķersies klāt pie administrātoru štata samazināšanas iespējamību noskaidrošanas un lieko administrātoru likvidēšanas, bet mēs šinī gadījumā stipri maldījamies.

Kad bijušās valdības laikā finansu ministrija paziņoja dzelzceļu virsvaldei, ka viņa izdarīs zināmus strīpojuma no dzelzceļam pienākošām budžeta kārtībā summām, tad mūsu virsvaldes kungi tūlī nāca ar konkrētiem priekšlikumiem, kā tas izdarāms un tie bij samazināt remontus lokomotīvē, vagoniem, pārtraukt ārkārtējos darbus u. t. t. un tūlī reizē ar to samazināja strādnieku skaitu. Ceļu direkcija tūlī atlaida savus dienas strādniekus, mašīnu direkcija atlaida vecos, itkā darba ne-

spējīgos amatniekus un strādniekus, bet pārējiem samazināja darba laiku, tādejādi nositot šo darbinieku izpelni par 30 līdz 40%. Redziet, te bija padoms ātri rokā un kungi nerēķinājās ne ar strādnieku vajadzībām, nedz ar to prasībām, bet tikai piebilda, mums naudas nav un citādi nav iespējams rīkoties.

Tagad, kad jāķeras klāt administrātoriem, tad te tā lieta neveicas, tiek visādi vilcināta šī jautājuma izšķiršana. Kaut kas vislielākā slepenībā tiek darīts, tiek gudrots, kā ietaupīt tos no administrātoru samazināšanas paredzētos Ls 300.000 un beigu beigās, cik vērojams, tad šīs summas ietaupīšana tiks atkal uzvelta uz zemākiem darbiniekiem, kā virsvaldē, tā arī uz līnijas, bet lielie administrātori, kā bijuši, tā paliks arī uz priekšu. Šāds stāvoklis nav ciešams, no dzelzceļu virsvaldes mēs nesagaidīsim, ka viņa ķersies klāt saviem balstiem, dažādu sugu administrātoriem un tādēļ mums jāprasa no valsts kontroles, kuŗai šī administrātoru atlaišanas lieta arī ir uzdots no budžeta komisijas, lai tā nekavējoši iejaucas un izdara dažādo no mums mūsu iesniegumā Saeimā un valdībā uzrādīto administrātoru darbības pārbaudēs un tad atklāsies, ka tiem ne tikai tagad, kad strādnieku skaits samazinājies un vispār kustība samazinājusies, bet arī agrāk un visus šos gadus no šo amatu nodibināšanas dienas, nav bijis pietiekoši darbs, un bez šiem amatiem Latvijas dzelzceļi būtu ļoti labi iztikuši.

Ļoti raksturīgi dati pēdējā laikā novērojami Eksploatacijas direkcijā, kur ir lielāks daudzums revizoru, kuŗi tad nu arī šinī klusajā laikā grib pierādīt revizoru vajadzību un ļoti bieži no šiem kungiem tad ienāk dažādi ierosinājumi, kuŗi skan tādā

un tādā stacijā sakarā ar kustības un komercdarbības samazināšanos lieki tik un tik daudz kantonistu, svērāju, pārmijnieku, apkalpotāju u. t. t., galvenām kārtām tikai par zemākiem kalpotājiem, bet nav ziņojumu jeb ļoti reti kāds ienāk, ka lieki stacijas priekšnieku palīgi un citi lielākie līnijas administrātori. Tā Rīgas 1. stacijā mēs vēl šodien tad, kad kustība ir tik maza, kā nekad nav bijusi, redzam stacijas priekšniekam 4 palīgus, ko dara šie kungi, tad tiešām nesaprotami, jo agrāk lielās kustības laikā, to bij tikai 2 un 3 palīgi, bet vai te ir kāds revizors ierosinājis par šī administratoru skaita samazināšanu; jāatbild ar noteiktu nē. Tāpat vai tagadējos krīzes laikos vajadzīgi par 2 revizori mežglos, kā Rīgā, Daugavpilī un Jelgavā, katrā ziņā pie šīs samazinātās kustības to vietā labi iztiktu ar vienu. Tālāk, finansu direkcijā ir liels skaits finansu revidentu uz līnijas, ko dara tur šie kungi, te mums atbildēs, pārbauda staciju komerciālo darbību, bet ko devusi šī pārbaude, cik no notikušām blēdībām uz dzelzceļiem stacijās ir atklājuši finansu revizori, jāsaka, ļoti maz un priekšdarbinieku kļūdu pārbaudes stacijās, kuŗas cēlušās nepareizi notaksējot preces sūtījumus un tā saucamos regulējumu uzlikšanai taču pastāv finansu direkcijas taksācijas nodaļa. Ceļu direkcijā ar jauno ceļu atklāšanu tiks nodibināts jauns iecirknis arī tas vai attaisno savu eksistenci, būtu jāpārbauda, tāpat nekādā gadījumā nebūtu pielaižams otra direktora palīga iecelšana, sakarā ar jaunbūvju nodošanu ceļa direkcijai. Vēl līdz šim laikam daži direktori virsvaldē saņem par jaunbūvju vadīšanu un par psihotehnisko pārbaudi 200—100 latiem mēnesī papildu piemaksas, arī tās būtu taupības nolūkā likvidējamas.

Sen laiks nolikvidēt politiskā nolūkā atjaunotais satiksmes ministra konsultanta amats, tāpat pie galvenā direktora esošais inženiers - konsultants.

Katrā ziņā virsvaldē ir iespējams administrāciju samazināt ļoti plašos apmēros, bet to mūsu kungi nedara, jo kā lai atlaiž sev līdzīgus darbiniekus, kuŗi bez tam vēl vārdos ir ļoti lieli patrioti un nacionālisma aizstāvji.

Turpretim atlaist strādnieku, neskatoties uz to, ka pašreizējos apstākļos izmetot kādu strādnieku uz ielas, kad darbs citur nekur nav dabujams, viņi tiek dzīti postā, priekš mūsu administratoriem ir spīčkas lieta un te par labu strādniekiem noskaņojums administratoros nekad nav bijis un nebūs.

Darbnīcās pašreiz strādā saīsinātu darba laiku 4—5 dienas nedēļā. Strādnieku un amatnieku skaits bez tam vēl ir samazināts, bet administratoru skaits ne par vienu nav samazināts, ko dara pie šādiem sašaurinātiem darba apstākļiem šie liekie kungi darbnīcās, tas ir galīgi nesaprotami. Sen laiks darbnīcās likvidēt vienu lielu daļu administratoru, kā nodaļu vadītāju, tāpat arī to palīgi, ar lielām algām. Starp šiem administratoriem sēd vīri,

kuŗi materiali pilnīgi nodrošināti, tā Liepājas galvenās dzelzceļu darbnīcās ir nodaļu vadītājs ar lielām lauku mājām, kā arī ar lieliem nekustamiem īpašumiem pilsētā, kuŗi pilnīgi var pārtikt no šo īpašumu ienākumiem. — Mašīnu direkcijā uz līnijas pastāv pie iecirkņiem vēl elektrotehniskie iecirkņi, ar lieliem štatiem un šo iecirkņu priekšgalā iecirkņu priekšnieki ar kārtīgām algām, arī tie taupības nolūkā būtu likvidējami, piedodot kā palīgu spēkus kādus tehniķus mašīnu iecirkņiem, nekādā gadījumā caur šādu reorganizāciju dzelzceļu drošība neciestu, bez tam vēl šo iecirkņu priekšgalā ir vīri, kuŗi aizejot saņemtu kārtīgas pensijas un tie būtu nodrošināti pilnīgi.

Vienā no iepriekšējiem mūsu žurnāliem mēs norādījām uz lieko lielo brigadieru skaitu preču depo darbnīcās. To administrācija tūlīņ ņēma vērā un noņēma šos liekos brigadieres preču depo darbnīcās un attiecināja šo mūsu ierosinājumu pat uz citām darba vietām. Te administrācijai bij dzirdīgas ausis, bet pacēlās jautājums kāpēc? un te nu ir vienkārša atbilde, šie brigadieri arī ir dienas algadži, nav štatenieki un tie kungiem administratoriem nav tik tuvi, kā štata administratori. Tā tad redziet, kāda mēraukla ir mūsu administratoriem, ja administrators štata darbinieks, tad to nevar aizmigt, ja turpreti dienas strādnieks, tad gan. — Mēs te prasam vienlīdzību, kā pret štateniekiem, tā arī pret dieniniekiem.

Dzeltenā dzelzceļnieku biedrība arī šinī štata administratoru samazināšanas jautājumā turās kopā ar administrāciju un arī aizstāv viņas viedokli, jo uz mūsu iepriekšējiem rakstiem mūsu žurnālā viņi ļoti nekītrā kārtā izgāza savu žulti, bet saņemot pelnītu atbildi tagad, pilnīgi apklusuši šinī jautājumā. — Ierēdņu algu pazemināšanas jautājumā dzelteno deputats Dinberģis aizstāv šos pazeminājumus, nodokļu likmes pazeminājumu uz 1200 latiem pieņēma ar šī Dinberģa balsi, tāpat arī bezdarba fondam iemaksas pieņēma ar šī vīra balsi un arī administrācijas sašaurināšanas jautājumā, neskatoties uz to, ka Dinberģis budžeta komisijā piekrita Bastjāņa, tas ir, mūsu priekšlikumiem par administratoru samazināšanu, „dzelteno“ biedrība aizstāv šos lielos administratorus. Kas no tā izriet? Noteikti un skaidri te redzam, ka nopietnos brīžos, kādi pašreiz ir, no šīs dzeltenās biedrības nav ko gaidīt, jo tā ne strādniekus, nedz zemākos ierēdņus neaizstāv, tā vīģes lapa, ar kuŗu šī biedrība bij aizsegusies un mānīja dzelzceļniekus, ka viņu intereses aizstāv vienīgi šī biedrība ir nokritis un tagad visā kailumā parādās šīs biedrības nodevība pret darbiniekiem, kādēļ aicinam visus novērsties no šīs, mūsu kopējās lietas nodevējiem, visi kā viens stājaties iekšā Latvijas dzelzceļnieku savienībā, kuŗa vienīgā ir patiesi aizstāvējusi kopīgi ar Saeimas socialdemokratiskās strādnieku partijas frakciju visu dzelzceļnieku intereses.

A. V.

Dzelzceļnieku savienība pret ievestiem dzelzceļnieku ārstēšanas pasliktinājumiem

Sakarā ar ievestiem ārstniecības pasliktinājumiem dzelzceļniekiem, kuri izpaužas dažādās piemaksās, kā pie ārstu vizītēm, kā ambulancē, tā arī mājās, pie zālēm aptiekā, tāpat arī pie dažādiem palīglīdzekļiem, Latvijas dzelzceļnieku savienības valde nolēma prasīt šo pasliktinājumu atcelšanu, kādam nolūkam nozīmēja delegāciju valdes locekļu Zeibolta, Vartusa un Gabara vadībā, piedaloties darba vietu pārstāvjiem, pie dzelzceļu virsvaldes galvenā direktora un satiksmes ministra, kuriem tad minētā delegācija iesniedza sekošas dzelzceļnieku savienības prasības ārstniecības jautājumā:

„Sākot ar š. g. 19. decembri dzelzceļu darbiniekiem tiek pasliktināta ārstēšanās: tiek ieviesta piemaksa ārstēšanai ambulatoriski un mājās pie iecirkņu un citiem ārstiem, jāpiemaksā par izmeklējumiem, kuri nepieciešami ārstam pareizas diagnozes uzstādīšanai, piemaksas par ārstēšanos slimnīcā, sanatorijās, par zobu ārstēšanu un cita veida medicīnisku palīdzību.

Latvijas dzelzceļnieku savienība uzskata ka medicīniskā palīdzība dzelzceļu virsvaldei jāsniedz dzelzceļu darbiniekiem pilnīgi par brīvu un ievestās piemaksas atceļamas.

Kā sevišķi netaisnas uzskatamas sekošas piemaksas, kuŗas pirmām kārtām atceļamas:

1. Ārstēšanai ambulancē un mājās pie iecirkņu ārstiem jābūt **brīvai**, kā tas ir kuŗa resorā pie pulka ārstiem.

Dzelzceļnieki skaitās pēc sava dienesta kā mobilizēti un kuŗa gadījumā tiek atstāti savā dienestā. Tāpēc arī viņiem jāpiešķir ārstēšanai tie paši atvieglojumi, kādus bauda kuŗavīri apmeklējot pulku ārstus.

2. Nav ņemamas piemaksas par izmeklējumiem, kuri nepieciešami ārstam diagnozes uzstādīšanai un tie būtu laboratorijas darbi un rentgena caurskatīšana un fotografēšana.

3. Brīvai slimnīcas ārstēšanai, tāpat sanatorijām, bērnu kolonijām un atpūtas namiem.

Darbinieku algas ir zemas un viņiem nav iespējams atlicināt priekš samaksas slimnīcai un darbinieki būs spiesti atturēties no ārstēšanās slimnīcās.

4. Zāles, kuŗas tiek izgatavotas bez sagatavošanas (kuŗām nav pielietojama darba takse un kuŗu vērtība nepārsniedz Ls 1.50) stacijā, vilcienos, darba vietās un ārstniecības punktos un ambulancēs izsniedzamas bez maksas.

5. Paplašināma dzelzceļu klinika.

6. Zobu ārstēšana darbiniekiem izdarāma par brīvu.

Ārstēšanās citu iestāžu klinikās dzelzceļniekiem nav izdevīga un viņi nevar arī uzstāties par kārtīgu ārstēšanu.

Iesniedzot šīs minimalās prasības ārstēšanas jautājumā, ceram, ka Jūs darīsiet visu iespējamo, lai izdotie pasliktinājumi dzelzceļnieku ārstēšanai tiktu laboti dzelzceļniekiem par labu.“

Nododot šīs prasības dzelzceļu virsvaldes galvenam direktoram, jākonstatē, ka tiešām te mēs atradām zināmu pretimnākšanu un viņš atzina, ka prasības tiešām ir dibinātas, jo nevar taču pielīdzināt dzelzceļniekus pārējiem valsts darbiniekiem, kuriem ir pavisam citāds darba laiks un ka te zināmi uzlabojumi par labu dzelzceļniekiem būtu vajadzīgi. Galvenais direktors apsolījās iepazīties ar mūsu prasībām tuvāki un pēc iespējas, kas ietilps viņa kompetencē, no prasībām ievērot. Tālāk ar šādām pat prasībām delegācija griezās pie satiksmes ministra, kuŗš cik vērojams, runāja gan par kādu taupību, kuŗa būšot jāievēro, lai sabalansētu budžetu u. t. t. Delegācija gan norādīja, ka taupību taču nav iespējams izvest uz slimo dzelzceļnieku rēķina, kuŗi jau tā cieš no nenormalā priekš dzelzceļniekiem darba laika likuma. Ministrs gan apsolījās tuvāki iepazīties ar mūsu prasībām. Cik pēdējā laikā mums nācis zināms, tad ministru kabineta sēdē, kur apspriests satiksmes ministrijas budžets, atzītas uzliktās piemaksa vēl par mazām un tās vēl paaugstināšot, līdz tādiem pat apmēriem, kā pārējiem valsts darbiniekiem, tas ir līdzšinējo Ls 0.15 piemaksu vietā būšot jāmaksā Ls 0.25 pie ārstiem ambulancēs.

Atkal viens gaišs piemērs, kā rīkojas valdība, kuŗu atbalsta īstais dzelzceļnieku pārstāvis dzeltenās biedrības priekšsēdētājs Dinbergs. **A. V.**

Dzeltenie un algu pazeminājums

Ar šī gada 1. janvāri valsts darbinieki un dienas strādnieki saņēma nacionalās valdības dāvanu 81. panta kārtībā par algas samazinājumu visiem valsts darbiniekiem un strādniekiem. Par šiem samazinājumiem dzeltenā biedrība savā žurnālā Nr. 1 no š. g. 1. janvāra raksta, ka valdība izstrādājusi dažādus algu samazināšanas projektus un visi šie algu samazināšanas projekti esot pamatīgi iztirzāti dzelteno valsts darbinieku organizāciju kopīgās apspriedēs un tad nu šo organizāciju kopējās apspriedes pieņēmušas sekošus lēmumus: pirmām kārtām atzīts, ka algu var samazināt un tas izteikts sekošiem vārdiem „algu samazinājums

par krīzes laiku noteicams procentuāli no kopējās valsts darbiniekiem izmaksājamās summas (pamatā plus ģimenes piemaksas), samazinājums attiecināms tikai uz tiem darbiniekiem, kuŗi saņem ne mazāk par Ls 80 mēnesī.“ Tālāk teikts, ka algu samazinājumi jāsaņēma ar algas apmēriem — augstākiem algu kategoriju darbiniekiem tās varētu sniegties līdz 15 proc., bet zemākiem nekādi nedrīkstētu pārsniegt 5 proc., pie kam sevišķi saudzējamas vidējās darbinieku kategorijas, jo līdzšinējā algu kārtošanā tās arvien nospiestas uz leju.

Redziet, pie šāda viedokļa tad nu pieturas dzeltenās valsts darbinieku arodbiedrības algu sama-

zināšanas jautājumā. Skaidri pateikts, ka zemām kategorijām var atņemt 5 proc., bet jāsaudzējot vidējās kategorijas, tā tad viņi uzskata, ka zemākās kategorijas un dienas strādnieki, kuŗi arī saņem ap 80 latiem mēnesī, saņem par daudz un ka tiem ir algas jānoņem. Saņemot šādus norādījumus no dzeltenām organizācijām, tad valdība arī izdeva attiecīgu likumu, kuŗš jau tagad mums ir zināms; tas atņem algas zemākām kategorijām un dienas strādniekiem, kuŗi nopelna 80 latus mēnesī 3 proc., tā tad pat drusku par 2 proc. mazāk kā prasīja dzeltenās biedrības, tā tad valdība arī atzinusi, ka dzelteno biedrību prasītā par 5 proc. samazinājumu zemākām kategorijām, ir pat par augstu.

Tā tad izdots no valdības likums 81. panta kārtībā par algas samazināšanu visiem valsts dar-

biniekiem, kā dienas strādniekiem, tā arī štata darbiniekiem, ir dzelteno arodbiedrību ražojums, kas to pasaka lielidamies vēl ar to, dzeltenā dzelzceļnieku biedrība; tā tad strādnieki, amatnieki un štata darbinieki, ziniet, ka algu samazinājums izvests jums ar dzeltenās dzelzceļnieku biedrības svētību un vai tad vēl pēc visa tā jūs neatmetīsiet šij biedrībai viņas biedru kartiņas atpakaļ un nestāsieties Latvijas dzelzceļnieku savienībā. Dzeltenā biedrība skaidri pasaka savā žurnālā, ka viņai neinteresē zemās kategorijas un dienas strādnieki, bet ka viņiem interesē tikai vidējās un augstākās kategorijas, tādēļ laiks jums zemiem kategoriju kalpotājiem un strādniekiem nependelēties ar šo dzelteno kungu biedrību, bet sastāviet tai organizācijā, kuŗa kategoriski stāv pret katru materiālu pasliktinājumu zemākām kategorijām un dienas strādniekiem.

A. V.

Na vorē šapka gorit!

Izlasot dzelteno žurnāli „Dzelzceļnieks“ Nr. 1, atklājas „dzelteno“ biedrību patiesība, kuŗai piemērojams virsraksts, krievu tautas paruna. Savā izmisuma kliezienā tie neka jauna nevar pateikt, kā vēl ar vienu atgremot veco lietu par kooperatīva „Dzelzceļnieks“ bankrotu. Kas attiecas uz šo jautājumu, tad vēl reizi varu tikai pastrīpot teikto, ka kooperatīvu pie bankrota noveda dzelteno dižvīri, ar savu rīcību tad, kad viņiem bij vairākums: vārdus šeit neuzskaitīšu, jo tas jau vairāk kārt darīts.

Kas attiecas uz slimo kases bankrotu, tad ņemat to uz savu sirdsapziņu, jo jūsu politiķi ar A. Bergu un Breikšu priekšgalā ir tie, kuŗi sakroploja slimo kasu likumu un jūsu pilsoniskā valdība un arī tagadējā „nacionālā atmodas“ valdība ir tā, kuŗa dzen bankrotā arī dzelzceļnieku slimo kasi. Valdība ir parādā slimo kasēm Ls 1.042.895. Ja jūs domājat, ka slimo kase var eksistēt no ziliem dūmiem, tad šo pārgudrību atstājam jūsu rīcībā. Jūsu pašu biedri ar katru dienu vairāk un vairāk apmeklē mūsu sarkano krāj - aizdevu sabiedrību „Dzelzceļnieks“, laikam jūsu kase tos nevar apmierināt. Ļoti patīkami no jums dzirdēt padomu, lai durvis mūsu iestādēm būtu atvērtas tikai priekš mūsu biedriem, to mēs arī uz priekšu ar lielāko gandarījumu ievērosim.

Kas attiecas uz savienības bankrotu, tad tādu jums neredzēt, tikpat, kā savu degunu galu. Bet šeit es neiešu vārdus tērēt, jo visā drīzumā katris dzelzceļnieks varēs iepazīties ar kases un biedru kustības pārskatiem mūsu žurnālā „Dzelzceļnieku Vēstnesī“. Atklātība gan vēl ne reizi nav parādījusī „dzelteno“ biedrības pārskati, tas ļoti dabīgi, jo nevar tak uzrādīt savu sabrukumu. Kas attiecas uz biedru izstāšanos simtiem, tad tāda izstāšanās no savienības nav zināma, bet gan man zināma tāda izstāšanās no „dzeltenās“ biedrības, jo veselās delegācijas ir griezušās pie manis dēļ paskaidrojama vai savienība uzņemšot tos dzelzceļniekus, kuŗi līdz šim sastāvējuši „dzelteno“ biedrībā, jo no pēdējās grib izstāties. Tāpat, kas attiecas uz jautājumu, ka no savienības nevar izstā-

ties, tad tā ir klaja nepatiesība, jo savienības valde nevienu ar varu pie sevis nesaista un arī nepietur. Šādi paņēmieni gan tiek pielietoti no jums, „dzeltenie“ kungi, to pierāda tās daudzās nosūtītās jūsu biedrības biedru kartiņas, jo katris, kas šīs kartiņas nedevuši mums ir paskaidrojuši, ka savādi no jums nevar tikt vaļā.

Kas attiecas uz komunistu demagoģijas pārtrumpošanu, tad tādu varat atkal paturēt sev, ar savā vidū uzņemtiem komunistiem un vēl tālak varat tiem palīdzēt rīkot tračus Daugavpilī. Mēs tādus savā vidū nepieturam un esam no sava vīdus izslēguši, bet jūs tos uzņēmuši atplestām rokām un tie jau aktīvi rīkojas jūsu sapulcēs, pat kā sapulces aktīvie darbinieki. Laimīgu ceļā vēju šai darbībā, jo vēl kādus 6 novēlam jums.

Kas attiecas uz disciplīnas graušānu, tad tāda no mums nekad nav pielaista un arī nepielaidīsim. Ja jums nepatīk, ka tiek aiztikta administrācija, par tās nepareizo rīcību un liekiem štatiem, tad tā jūsu darišana. Mēs vienmēr esam bijuši pret jebkuŗām nelikumībām un vēl tagad būsim. Tāpat esam bijuši pret liekiem administrācijas posteņiem un arī pret tiem būsim, sevišķi pret jūsu namsaimnieku dižvīriem, Krievīņu, Lielo un citiem. Ja jūs gribat zināt, kā jūsu dižvīri uztur disciplīnu, tad varam arī jums to pateikt. Vai revizora Rozentala konstatējums 31. dec. 1931. g. par Janēviča darbību nav skaists disciplīnas piemērs. Un 1. janvāra ziņojumā prefektam par notikumu 10. līnijas autobusā arī nav skaists paraugs disciplīnai. Ja jums tie patīk, tad nākotnē šādus „pamācošus“ disciplīnas uzturēšanas piemērus atklātāki pievedīsim.

Ka jūs gribat, lai mūs izsviestu no dzelzceļu ēkām, tad tas nav nekas jauns, bet nedomājat, ka ar to jūs ko panāksat. Nē, kungi, pūles veltas, Gribētos redzēt, vai dzelzceļu administrācija būs tik vieglprātīga, par kādu jūs to gribat padarīt ar savu „skabargu“.

Arī Drupāls, kuŗš vēl nav iemācījies arodniecisko ābeci, grib uzņemties par morāles sludinātāju savienībai. Vispirms tas taisnojas, ka strādniecība B. L. un B. nav atlaistas, bet skaitās bezmaksas at-

vaļinājumā. Drupāla kungs, kurš Latvijā pastāvošais likums dod tiesības dienas strādniekam atrasties bezmaksas atvaļinājumā 3 mēnešus!? Lūdzu šādu likumu uzrādīt, tad mēs jums ticēsim. Man jāsaprot, ka tāda likuma nav un ja administrācija tā rīkojas, tad tā ir nelikumība. Kas attiecas uz savienības principiem, tad savienībai tādi ir bijuši un paliks. Tikai nevar tos pielietot pie administrāciju nelikumībām un varas pārkāpšanas gadījumos, kā to jūs darāt. Vispirms iepazīstieties ar likumības sajēgu un tad māciet citiem morāli.

Kas attiecas uz jautājumu, ka es gribot slēgt Daugavpils darbnīcas, tad to var rakstīt tikai nevēl. Nekad neesmu aizstāvējis jautājumu par kādas darbnīcas slēgšanu, bet vienmēr esmu bijis tas, kas aizstāvējis darbnīču paplašināšanu un to apgādāšanu ar darbu. Nevar no viena salīdzināšanas raksta izķert dažus teikumus un uz tiem izbūvēt vai radīt ziloni. Kas attiecas uz manu izraidīšanu no Daugavpils, tad arī šeit jūsu spēriens līdz ar Mežuli un Jeršovu ir ļoti vājš. Skatieties, ka arī jūs nepazaudējat ne tikai kušķi, bet visus matus. Es esmu stāvējis uz nacionalizācijas pamatiem un arī turpmāk aizstāvēšu šo jautājumu. Jūs, kuri esat aizstāvējuši jūsu iniciatīvu, varat rakstīt ko gribat, neviens jums neticēs, jo jūsu darbi jau visā kailumā ir redzami.

Vēl savā žurnālītī tie palaiduši klaju nepatiesību, proti, ka galvenā valde aizstāvējusi 3 un 2 darba dienu ieviešanu nedēļā. Šis ziņojums ir atklāti meli, galvenā valde nekad nav šādu viedokli aizstāvējusi, bet gan atļāvusi pašiem strādniekiem par šo jautājumu izšķirties. Galvenā valde gan ir iesniegusi prasību Saeimā un valdībai, lai tiktu gādāti līdzekļi pilnai darba dienu nedēļai un atlaisto strādnieku pieņemšanai atpakaļ dzelzceļu darbā.

Beigās kungi dažus vārdus par jūsu darbību un atkal tikai ar jūsu pašu apliecinājumu. Šai pašā žurnālītī jūs tak atklāti pasakāt, **ka jūs esat tie, kuri atbalsta tagadējās valdības izdotos likumus par dzelzceļnieku stāvokļa pasliktināšanu.**

Ja atreferējumā par Daugavpili notikušo dzelzceļnieku sapulci, atrodam **pirmā un otrā** prasības punktā, ka jūs prasat algas pazeminājumu un nevis, ka valdība, zemākām kategorijām un strādniekiem par 3 procentēm, bet gan **par 5 procentēm.**

Lūk, dzelzceļnieki, kur tas suns aprakts un lai novērstu dzelzceļnieku uzmanību no savas patiesās nodevīgās darbības, tad ļauj un brēc uz citiem. Atkal jāpastrīpo, ka dzelzceļnieki nebūs tik akli un sapratīs, ko nozīmē „**na vorē šapka gorit**“.

P. Zeibolts.

Ne dzīvot, ne badā mirt

Sakarā ar ceļa dienesta dienas strādnieku atlaiššanu, darba dienu skaitu samazināšanu, Latvijas dzelzceļnieku savienība spēra nekavējošus soļus, lai tālāka strādnieku atlaišana nenotiktu. Spertiem soļiem bija panākumi. Šo jautājumu sāka apspriest Saeimas budžeta komisijā, piejēma pat lēmumus par satiksmes ministrijas budžeta pārkārtošanu. Tika pieņemts lēmums, ka pēc iespējas pieņemami atpakaļ no darba atlaistie strādnieki. Atzina, ka nav normāls stāvoklis, ja atlaiž ilggadīgos pastāvīgos dienas strādniekus. Galvenais direktors R. Bļodnieks deva solījumu turpmāk strādniekus neatlaist.

Tagad noskaidrojies, ka visi lēmumi palikuši uz papīra, tāpat arī galvenā direktora R. Bļodnieka solījums. Atlaisti tomēr tiek strādnieki, sevišķi strādnieku atlaišana notiek pirmā ceļa iecirknī, pie CM 5., CM 8 un citur

Nav labāks stāvoklis ar saīsināto darba dienu skaitu nedēļā. Ir ceļa meistari, kuri darba dienu

skaitu nedēļā samazinājuši uz divām dienām. Pie šāda saīsināta dienu skaita strādnieki nevar nopelnīt sev un savai ģimenei uzturu. Ja kāds strādnieks vēl līdz šim kaut kā iztika, tad tas bija no uzkrātā ziemei.

Tagad stāvoklis kļūst ar katru dienu ļaunāks. Sāk pietrūkt jau maizīte bērniem, apavi un apģērbi, kādēļ bērni būs spiesti izpalikt no skolas. Kas attiecas uz siltumu, tad par to nav ko domāt, nav brīnums, ka bērnu slimības pavairojas.

Viss ir darīts, budžets pārkārtots, strādnieki atlaisti, vairākus mēnešus darbā esošie strādājuši 3 dienas nedēļā. Tā tad ietaupījumi rasti uz strādnieku rēķina. Tagad vajadzēja atjaunoties darbam, bet nekas netiek darīts. Jākonstatē, ka māj-kustonis ir aizsargāts ar likumu, bet cilvēks nē!

Lai tomēr kaut ko darītu šai jautājumā, tad Latvijas dzelzceļnieku savienība būs spiesta griezties pie socialdemokrātiskās Saeimas frakcijas, lai tā iesniedz jautājumu valdībai. **P. Z.**

Dzelzceļnieku darba dzīve

Ar varu un negodu pret organizēto strādniecību

Vērojot saimniecisko politiku, kuru vada pa lielākai daļai gadījuma cilvēki, dažādi onkuļi ar lieliem krustdēļiem štabiem, mums skaidris, ka tās saimnieciskā politika uz purvu vien iet. Jo tanī dārzā, kur par dārznieku āzis — kāposti nemaz neaug, bet viņu vietā jo bagātīgi ir sastopamas visdažādākās nezāles. Smagā saimnieciskā krīze un bezdarbs ir redzamākie liecinieki greizajai saimniecības politikai. Visa mūsu valsts saimniecība,

kuru vada pilsonisko politisko partiju izcilus spēka mitriki, iet ļoti greizus, pat šaubīgus ceļus. Ir taču nenormāla parādība, ka daudzus valsts saimnieciskus pasākumus vada vēl šo baltu dienu cilvēki, kuriem trūkst zināšanu un arī spēju ar uzticētiem pienākumiem tikt galā. Šis kļūmīgās saimniecības sekas jau parādās visā savā kailumā un ar neapturamu spēku jo dienas, jo smagāki, jūtāmāki nospiež strādniecību. Sākot no pašas Latvijas tapšanas esam piedzīvojuši saimniecisko sabrukumu

neticamos apmēros, panāmas, korupcijas un rautošanas slīd kā bezgalīga panorāma, kuŗā virknējas notikumi pēc notikumiem. Neskaitama ir šo koruptantu, krāpnieku un aferistu saraksta virkne, kuŗai jo dienas nāk arvien jauni klāt. Ir nenoliedzams fakts, ka daudzos valsts uzņēmumos ir ieplūduši visādi nemākuļi un noziedzīgi elementi, kuŗi ar lielu drosmi uzsākuši savu tumšo postošo darbību, pie kam ar lielu veiklību slēpjoties zem dažādiem nacionāliem, gan tautiskiem nosaukumiem, izvairas no atbildības un soda. Šeit vairs nelīdz visa tā vecā tautiskās korupcijas apkarošanas sistēma, par ko pēdējā laikā tik daudz runāts un rakstīts. Te būs jāmeklē jauni apkarošanas paņēmieni, būs jāiznīcina tautiskās korupcijas nezāles sakne, būs jāpārkaroto viss smagais saimnieciskais aparāts un daudzi saimnieciskās dzīves vadoņi jānobīda pie malas. Nekad jau ļaunumu nav apkarojuši paši ļaunuma veicinātāji un izplatītāji.

Vienmēr no briesmām glābdamies Strauss iebāž galvu smiltīs, tintes zivs — izšļāc tinti, ķirzaka — upurē asti vai kāju, cilvēks — pielieto visas kombinācijas, kādas vien dzīvnieku valstī pazīstamas. Piemēram, sabiedrība saka: nemākulīgai saimniekošanai ir jādara gals, valsts saimnieciskais stāvoklis būtu labojams. Lai to labotu, meklē vainīgo, un pēc trafaretēs atrod, ka vainīgi ir strādnieki, jo, lūk, viņu algas esot lielas un īss darba laiks. Tas likvidējams! Nu sākas darba laika pagarināšana un algas nosīšana arī daudzos valsts uzņēmumos. Še pievedīšu kā piemēru kur ar lielu meistarību pielieto šā Straussa, tintes zivs un ķirzakas aizsarglīdzekļus. Kā piemērs mūsu dzelzceļu Jelgavas depo, laikam, gan grūti būs atrast vietu, kur administratoru skaits pie tik maza strādnieku skaita ir tik liels, kā šis. Lai pienācīgi varētu visus viņus uzturēt un atalgot, šis samazināta amatnieku izpelņa līdz minimumam, pie kam vēl nemaz visus darbus akorda kartiņās neraksta, jo pakalpīgais brigadiers nemīl, ja amatniekiem iznāk kāds procents. Pēdējā laikā noorganizēta grupa, kuŗa ar visādiem līdzekļiem cenšas panākt jaunāko amatnieku atlaišanu. Katra depo stūrī tā sauktā „palšo liecinieku“ grupa čukst un gudro, kā panākt nepaklausīgo atlaišanu. Brigadieri, kuŗu roku darbs ir iespaidot nepaklausīgos, to panāk ar visādām nelikumībām, atklāti jaunākiem pasaka, un arī nedod darbu, iekam nav parakstīts pašu brigadieru safabricēts raksts. Ar vārdu sakot: lauvas staiģā pa depo kā rūkdams lauva, tikai ar ēzeļa ausīm. Krustdēliem ir pienākuši zelta laiki, meistara švāģers Gutmans jau vairāk, kā gadu strādā tikai uz atsevišķiem pasūtījumiem, ja tādu nav, tad viņam tādus atrod, brigadiera švāģers Jakobsons tika ierīkots par kādu tur specialistu pie borēšanas, bet šī godība aizgāja neceļus. „Palšajiem lieciniekiem“ arī tiek gādāti vieglāki un labāki darbi, jo tie, lūk, esot mūsu depo sāns, nekas par to, ja viņu darbi ir jāpārstrādā citiem. Pirmā mūsu depo dzeltenās sekcijas uzstāšanās cieta fiasko un ar parasto kungu pazemīgo un ceļos krišanas politiku ir ienesusi sarūgtinājumu, kā arī atvērusi acis daudziem, kuŗi sāka skatīties uz viņu, kā glābēju. Brigadieri tekošā remontā maz nodarbojas ar saviem tiešiem pienākumiem, bet lielais darba laiks tiek izlietots agitācijai, atbalstīt dzelteno sekciju, kā arī izpla-

tīt dažādas tenkas. Viena brigadiera tenkas nācās jau izlemt tiesu iestādēm, kur apvainotais amatnieks piedeva, bet vēlāk tomēr par nepamatoti izplatītām tenkām sāka tirdīt amatnieku. Sevišķa valsts valstī ir mūsu vagonu meistars un depo brigadieri. Vagonu meistaram G. strādā tikai 4 amatnieki, pie kam no šiem 4 ikdienas viens iet mājā bezmaksas atvaļinājumā, bieži iecirkņa priekšnieks 2 izsūta uz citām stacijām labot bojātos vagonus. Tad darbnīcās paliek pats m. G. ar galdnieku, kuŗam tad uz meistra pavēli jātaisa Jelgavas dzeltenās biedrības nodaļai ozola skapis. Bez paša meistara par šiem 4 amatniekiem pārziņ 10 administratori. It labi pašu meistarū var aizvietot vecākais vagonu apskatītājs, kuŗa kantori arī mitinās meistars. Techniska un arī vispārēja izglītība vecākam vagonu apskatītājam ir daudz lielāka, kā G. Sakarā ar kustības pamazināšanos, depo uz diviem amatniekiem ir brigadiers, kā jau augšā aizrādīju, būtu laiks likvidēt šo vagonu meistara un viena brigadiera posteni, ar šo būtu krietni ietaupīts kā arī amatnieki tiktu atviegloti no pastāvīgas tiesāšanās. Mēs prasam izbeigt krustdēlu kultivēšanu, kā arī izcilus darbu gādāšanu tikai saviem radiem un šā nevajadzīgo posteņu likvidēšanu. Tad nebūs jānāk ar paziņojumu, ka no otrā janvara jāstrādā 4 dienas nedēļā, jo jāzin, kā tagad 1. šķiras amatnieks izpelna 90 latus mēnesī, bet krustdēls līdz 200 ls. Gaidam ar nepacietību, kad taču reiz sāktu saprast un labot šīs ieviesušās nepareizības. Dadzis.

Kur nonāks strādnieks?

Dzīve, sevišķi proletizētai masai, lielai daļai, jo drīzāk līdzinājās kaut kādai bēdū lugai, nekā parastai vienmuļīgai dzīvei. Kad palūkojamies uz pastāvošo sabiedrisko iekārtu, tad bez kaut kādām grūtībām ar neapbruņotām acīm mēs redzam, ka šīs zemes labklājībai, kā aizbīdņi stāv priekšā dažādi šķēršļi. Ka tas tiešām tā, nav grūti atrisināms. Taču nava nekāds noslēpums, kad no mums desmitpirkstu kapitālistiem, darba spēks izsūkts līdz pēdējai iespējamībai, tad šķietam dzīvi jau izdzīvot... Ar to vēl nava viss teikts. Sāpes, ciešanas un vislabākā gadījumā nāk klāt vēl priekšlaicīga nāve... Tāda ir mūsu kapitāla kopsumma, kuŗu iegūstam par savu pārdoto darba spēku. Bez tam vēl vecuma dienās nevis garšīgs maltīšu saturs un atdusa mīkstā dūņu gultā, bet žēlastības rieceņi ubagu tarbā. Tāds, lūk, vispār mēdz būt strādnieku dzīvei beigu cēliens! Ieskat, ka viss, kas notiek, notiekot caur likteņa lēmumu un ka tāpēc nevienam neesot iespējams no sava likteņa izbēgt, ir nekas vairāk, kā tukša iedomā. To vienīgi pārlieta naivitāte varētu piespiest ticēt, itkā kādā likteņa grāmatā kā melns uz baltu būtu rakstīts: tā, bet ne citādi. Mūsu laikā vēl runāt par kaut kādu tur iepriekšēju likteņa lemsanu vai zīlēšanu, tikai varētu tāds, kas līdzinātos neaptēstam blūķim, vai, kam prāts būtu zem nulles. Vecās iekārtas sabrukuma laikmetā, redzami jūtam stāvokli, kuŗš stipri atgādina ieskatu: ka proletizēta masa attiecībā pret tiesisko stāvokli ir piespiesta pie sienas, par vairākiem gadiem atpakaļ! Dzīves apstākļi ir ievirzīti tādā gultnē, kas neatbilst pēc strādnieku dzīves prasībām. Visā visumā dzīves gaīta, sevišķi strādnieku, ir diezgan raiba. Vi-

sā mērauklā dzīves smaguma cēloņus šeit neiztirzāsim, bet atļausim vairāk uzmanības tikai vienam, bet vissmagākam dzīves posmam! Vairāk uzmanības tāpēc: kad aizmirst, kas esam šodien un kas varam būt rītu, ir ikdienišķa parādība. Kad mēs palūkojam savā ikdienišķā dzīvē, tad nereti nākas mums redzēt dzīves pabērņus, kuŗu mums, liekas, itkā acumirkliņi, gaŗāmejoši gadījumi. Un gaŗām ejot savu iespaidu, hekas, uz mums tie itkā neatstātu. Tie ir cilvēki, kuŗus sabiedriskā iekārta no dzīves nobidījusi ēnas pusē! Vērā ņemot sacīto, šinī gadījumā būtu no liela svara, kad vairāk atļaujamies nopietnību. Uz netaisno, zocialās iekārtas pielāgošanu tiem, kuŗi valsts labā zaudējuši savu darba spēku... Darba invalīdi ar raksturīgām pazīmēm, kā no vecuma nespēka saliekti, sabrukuši uz slimības gultas un dažādi citi dzīves vārguļi, kam krūtīs vēl pēdējā cerība, uz likumīgas iestādes atbalstu. Bet civildienesta likums, kaut kādas niecīgas starpības dēļ to neparedz. Vai tāpēc neparedz, kad strādniecība pašreiz nava stāvokļa no teicēja? Vēlamā taisnība, cilvēcība un zocialās vienlīdzības realitāte ir nepieciešama vajadzība. Starpība, kuŗā iztrūkst no paredzētā pabalsta vai pensijas saņemšanas, par cik tas būtu iespējams, jāizlīdzina, lai šķirošana attiecībā pret pensijas likumu atkristu. Tāds stāvoklis ir nenormāls un nereti beidzās ar traģisku galu. Resors, kam jā rūpējas par tautas labklājību, mērauklu stiepj pec ieskatu vajadzības. Ka tas tā, to redzam no sekošā. CN 9. iecirkņa remonta strādnieks Ansis Grantiņš 11 mēnešus noguļot uz slimības gultas, zaudējot darba spējas un kā amatam nepiemērotu. Gr. 29. augustā 1931. gadā no vietas atlaists, nesāņemot viena mēneša algas izmaksu uz priekšu. No atlaišanas dienas, t. i. 3 mēnešu laikā, atstāts bez kādas materialas, medicīniskas palīdzības, nesagaidot pabalstu, nedz pensijas piešķiršanu. Gr. 10. decembrī 1931. gadā nomira... Lūk, kur nonāk strādnieks! Tautas labklājības resors, taču neatrodas kaut kur Afrikā, kad 3 mēnešu laikā nevarētu pārbaudīt slimnieka veselības stāvokli un piešķirt pienācīgo pensiju. Kurpretim: grafiem, bruņniecības kalpiem, nagu lauzējiem, lietu izšķir īstā laikā. No 5—1 t. i. 500—100 ls mēnesī pensija. Ja, tā ir cita lieta! Tie var dzīvot, kā niere par taukiem, kam māga pārpildīta, ar barībai nepieciešamām vielām. Tāda funkcija ir nenormāla. Jā, abzoluti nav saredzama nevismazākās lojalitātes pazīmes strādniecības labā... Dzīve, vispār būtu vēlāma ievirzīt normalās slīdēs! Lai to panāktu, pirmkārt, ir nepieciešama strādnieku radniecīgu domu apvienošana, kas būtu labākais dzīves pilnības paraugs. Ar citādiem līdzekļiem veidot dzīvi, padarīt to skaistāku, pilnīgāku, nekā īstenībā tagad ir, būtu neapdomāts solis. Skatoties uz pārliecībām atsevišķi, dzīvē tomēr redzam, ka ejot aplinkus ceļus, gremdējoties vienaldzībā bieži vien vistuvākā nākotnē jūtam sekas, kuŗas uz seku domu pārvietojumu uz mums sāpīgi atsaucas... Nereti dzīves likstas savā savdabīgā spējā, bez zēlastības salauz cilvēku miesīgi un garīgi! Dzīves likstas parasti tikai redzam tad, kad draud mūs jau nomākt! Būsim modri, neaizmirstot, kas esam šodien! Būsim sagatavoti uz varbūtībām, kas mūs var sagaidīt rītu! Ir pēdējais laiks būt pietiekoši

apzinīgiem, piesātinot smadzenes ar socialisma evaņģēliju. Visa ļaunuma sakne ir nolādētā vienaldzība, kuŗa iznīdama visdrīzākā laikā! Citādi vēlamā taisnība nav domājama. Trīs sim savus gara šķēpus par savām tiesībām, ar to būsim devuši sev iespēju saprast savu tuvāko, darba invalidu ciešanas! Savos jēdzienos būsim ideāli, kaut arī rasas piliena lielumā! Strādnieks.

Dzelzceļnieku palīdzība bez darba palikušo trūcīgo darba biedru ģimenēm

Ar dzelzceļu galvenā direktora, kā dzelzceļnieku palīdzības komitejas priekšsēdētāja, rīkojumu nodibinājās dzelzceļnieku Jelgavas palīdzības komiteja palīdzības sniegšanai bez darba palikušiem un caur to trūkmā nonākušiem bijušiem dzelzceļniekiem, kuŗi dzīvo Jelgavā un dzelzceļu līniju: Jelgava—Meitene—Bauska, Jelgava—Reņģe, Glūda—Airīte, Jelgava—Krustpils un Jēkabpils „L” ceļu robežās. Komiteja nodibināta ar nolūku, lai tuvāk būtu šiem trūkuma cietējiem un palīdzētu tiem kopdarbībā ar vietējām palīdz. organizācijām.

Mūsu Jelgavas komitejā ieiet Jelgavas pašvaldības palīdzības komiteja, kā dzelzceļnieku sekcija un pilsētas administratīvās robežās sniegs palīdzību caur pilsētas palīdzības komiteju, bet augšā minēto līniju robežās dzīvojošiem — vai nu tieši no sevis, vai caur vietēju kādu palīdz. organizāciju.

Komitejā ieiet: dzelzceļu VIII. ceļu iecirkņa priekšnieks, inženiers E. Dravnieks, kā administrācijas pārstāvis, no dzelzceļnieku biedrības M. Skujņš, no dzelzceļnieku savienības — A. Šmits, no dzelzceļu aizsargiem A. Zenerens, no lokomotīvu vadītāju biedrības V. Paegle.

Komitejas priekšsēdētājs ir inženiers E. Dravnieks, sekretars (kooptēts) 8. ceļu iecirkņa kantora pārzinis K. Svikka.

Komitejas līdzekļi sastādīsies no ziedojumiem, ko uzrādītā rajona dzelzceļnieki ziedos no savām algām, kuŗus dzelzceļu virsvalde pārvedīs Jelgavas komitejas rīcībā.

Skats citu zemju dzelzceļnieku dzīvē

Iepriekšējā rakstā apskatīju Latvijas dzelzceļnieku dzīvi gadu maiņā. Dažos vārdos gribu aprakstīt mūsu biedru - dzelzceļnieku dzīvi ārzemēs.

Austrijas dzelzceļi tiek pārvaldīti no sevišķas pārvaldes, kuŗā ieiet pārstāvji no valdības, rūpniekiem, tirgotājiem un t. t. Ja dzelzceļu pārvaldei ceļas iztrūkums, tad tādu sedz valsts.

Arī Austrijas dzelzceļi nes zaudējumus, kādēļ tagadējā pilsoniskā valdība nodomājusi pazemināt algu dzelzceļniekiem, pēc pilsoniskās mērauklas — augstākām kategorijām alga nav pazemināma, vidējām pazemināma par 1 procenti, zemākām par 2 procentēm. Iemaksas pensiju fondā paaugstināmas par 3 procentiem, bet izmaksas pazemināmas par 5 procentiem. Uz šī ietaupījuma pamata paaugstināmas piemaksas dzelzceļu pārvaldei termiņos par 20 procentiem, kuŗas iemaksājamas 1932. un 1933. gadā.

Arī **Vācijas** valsts dzelzceļu pārvalde paredz 1932. g. iejemt 1,5 miljardu marku mazāk, nekā 1929. g., tāpēc paredzēts algām izdot mazāk par 332 milj. marku. Ja tas notiks, tad algas sasniegs 1926. g. līmeni. Bez tam paredzēts dzelzceļnieku skaitu samazināt par 10.000 personām.

Vācijas dzelzceļnieku organizācija norādījusi, valdībai, ka ar to krīzi nemazinās, bet padziļinās, jo dzelzceļnieku pirktspējas strauji sabruks.

Anglijas dzelzceļu sabiedrības tāpat gatavojas algas pazemināt, uz ko dzelzceļnieku arodorganizācijas, ar b. Krampu priekšgalā, atbildējušas ar dzelzceļnieku sapulci, kurā pieņemts noraidošs lēmums par algu pazemināšanu, aizstāvēt savas tiesības ar streiku.

Francijas dzelzceļnieku arodorganizācijas pieprasa dzelzceļu pārņemšanu valsts rokās.

Bet ir arī valstis, kur satiksmes ministrija solidarizējas ar arodorganizācijām, nākot dzelzceļniekiem palīgā. Tā **Jugoslavijā** dzelzceļu strādniekiem darba laiks tika saīsināts uz 6 stundām dienā, saprotams, ar pazeminātu izpeļu. Šāds saīsināts darba laiks turpinājas jau no pag. gada un strādnieki caur to nonākuši bēdīgā stāvoklī. Tad dzelzceļu ģenerāldirektors griezās pie finanšu ministrijas un panāca 8 miljoni dinaru papildkredīta darba laika pagarināšanai uz 7 stundām dienā — līdz jaunam budžeta gadam, t. i. līdz 1. aprīlim 1932. g.

Vislielāko pretimnākšanu dzelzceļniekiem izrādījusi **Spanijas** republikaniskā valdība. Kad dzelzceļnieki uzstādīja prasību par algas paaugstināšanu, valdība to ievēroja un zemākām kategorijām algas paaugstināja par 3 procentiem.

Jugoslavijas dzelzceļnieku arodsavienība pag. gada 13. novembrī guvusi spīdošu uzvaru slimo kases pilnvarnieku vēlēšanās. Vēlēšanas izvestas ar vienkāršu balsu vairākumu. Šo vairākumu — 5 419 balsis — tad arī guvusi mūsu sabiedrotā arodorganizācija. Pretinieki, ar 5.404 balsīm palikuši mazākumā. Līdz ar to arodorganizācija ieguvusi visus 50 pilnvarniekus un 25 kandidātus.

Šveices dzelzceļnieku arodorganizācija savu biedru vidū savākusi 215.000 franku bezdarbnieku pabalstiem. Arodbiedrībā skaitas 45.000 biedru.

No šī īsā apraksta redzams, ka ārzemēs valdības un privātās dzelzceļu sabiedrības tāpat cenšas krīzes smagumu uzvelt uz dzelzceļnieku kamiešiem, tikai ne tādos apmēros un ne ar tādu likumu birumu, kā pie mums Latvijā. Tāpat redzams, ka dažas valdības dzelzceļnieku algas pat paaugstina.

No angļu biedriem varam mācīties, kā jāaizstāv savas tiesības, bet no Jugoslavijas biedriem — kā iekarot vairākumu.

P. Zeibolts.

Pensijas un pabalsti

Ar savienības pārstāvju piedalīšanos, piešķirtas pensijas, uz likuma par pensijām 1. d.:

TN5 depo meistaram J. Gailim Ls 147,68 mēn.; vilcienu sastādītājam A. Kļaviņam Ls 79,98 mēn.; CN6 pārbrauktuves sargam M. Olševskim Ls 55,80 mēnesī.

Uz likuma par pensijām 2. d. pamata, vienreizēji pabalsti piešķirti:

Nr. pēc kārtas	Uzvārds un vārds	Amats	Kur kalpojis	Cik ilgi (gadi)	Pabalsts	
					Ls	S.
1.	Leflers, Kristaps	Urbejs	TFL	11	981	53
2.	Paupe, Jānis	Strādnieks	TFL	12	1063	32
3.	Mežāns, Ernests	Kalejs	TN 1	11	1441	77
4.	Adollins, Indriķis	Strādnieks	TFL	11	1013	21
5.	Lādens, Jānis	"	TFL	12	1217	28
6.	Jonas, Fridrihs	Atslēdz.	TFL	11	2124	65
7.	Poriešs, Marčis	Katlu kal.	TFD	10	1798	50
8.	Dovgjals, Jānis	Ēvelētājs	TFL	12	1888	44
9.	Zāle, Mārtiņš	Brigadiers	TFL	12	2383	68
10.	Štachmanis, Al-drs	Atslēdz.	TN 6	12	2033	76
11.	Zalbergs, Fricis	"	TN 6	11	1855	92
12.	Kārklīšs, Jēkabs	Galdnieks	ERD	11	1353	44
13.	Lendiņš, Jānis	Atslēdz.	TFL	12	1856	52
14.	Pelčers, Jānis	"	TN 3	11	1357	40
15.	Paura, Andrejs	Amatnieks	CN 6	11	789	69
16.	Songails, Andrejs	Strādnieks	CN 7	11	862	95
17.	Danilevičs, Jānis	Virpotājs	TFD	10	1615	60
18.	Limbergs, Andrejs	Galdn. pal.	TN 3	8	737	28

Ziņojumi un aizrādījumi

Latvijas Dzelzceļnieku Savienības Krāj-aizdevu sabiedrības „Latgales Dzelzceļnieks“ stāvoklis pēc izdarītās no Latvijas kredītkooperatīvu savienības revidenta Ed. Robežnieka revīzijas uz 1931. g. 5. decembri.

Aktīvs

Kasē	Ls	7,92
Tekošs rēķins Latvijas bankā	"	116,74
Aizdevumi	"	31.649,40
Inventārs	"	248,95
Tekoši izdevumi	"	437,20
Aizdevumu augļi	"	600,51
Pārējie aktīvi	"	1.230,—
Kopā	Ls	34.380,72

Pasīvs

Paju kapitāls	Ls	12.659,—
Rezervēs kapitāls	"	1.385,—
Noguldījumi uz noteiktu laiku	"	4.500,—
Noguldījumi uz nenoteiktu laiku	"	3.228,82
Rediskontēti vekseli	"	8.035,—
Aizdevumu augļi	"	4.390,96
Pārejošas summas	"	181,94
Kopā	Ls	34.380,72

Kopā Ls 34.380,72

Uz revīzijas dienu sabiedrībā 240 biedri.

Slēdziens

Krāj-aizdevu sabiedrība „Latgales Dzelzceļnieks“, sekmējot statutos sprauto mērķu sasniegšanu, savā līdzšinējā attīstībā uzrāda labas sekmes. Sabiedrības finansiēlais stāvoklis šaubas nerada, un uzskatāms par pilnīgi drošu.

Protokols nolasīts:

E. Robežnieks, Latvijas K. S. revidents.

Daugavpilī, 9. decembrī 1931. g. A. V.

Latvijas Dzelzceļnieku Savienības

pārmijnieku, vilcienu sastādītāju, vagonu sakabnātāju un sargu sekcija sasauca 1. februārī š. g. pl. 19.30, savienības telpās, jaunā Tautas namā, Bruņinieku ielā Nr 29/31, 4. stāvā, sekcijas pilnu biedru sapulci, ar sekošu dienas kārtību:

- 1) Galvenās valdes pārstāvju ziņojums.
 - 2) Sekcijas valdes līdzšinējās darbības pārskats.
 - 3) Sekcijas valdes vēlēšanas.
 - 4) Dažādi jautājumi un priekšlikumi.
- Biedri, ierodieties sapulcē! Sekcijas valde.

Liepājas nodaļas gada sapulce — š. g. 31. janvārī. Par galvenās valdes darbību ziņos b. P. Zeibolts.

Visiem Latv. Dzelzceļnieku S-bas biedriem!

Latvijās arodbiedrību centralbirojs nolēmis iesākt 1932. g. 18. janvarī arodnieciskus kursus.

Kursi notiks pirmdienās un ceturtdienās, no pl. 19 līdz 22, jaunajā Tautas namā.

Piedalīšanās kursos brīva.

Pieteikšanās uz kursiem savienības birojā un pie darba vietu pārstāvjiem un sekc. valžu loc.

Biedri, pieteicieties uz arodnieciskiem kursiem un apmeklējiet viņus! Zināšana ir vara.

Galvenā valde.

Tukuma nodaļas pilna biedru sapulce notiks 14. februārī š. g., pl. 10.30 rītā, Tautas namā, ar sekošu dienas kārtību: 1) Prezidija vēlēšanas; 2) Valdes un rev. kom. ziņojumi; 3) Galv. valdes pārstāvja b. Zeibolta ziņojums; 4) Vēlēšanas; 5) Dažādi jautājumi un ierosinājumi.

Meitenes nodaļas pilna biedru gada sapulce notiks 7. febr. š. g., pl. 10.30, stacijas ēkā, b. Rumaņa dzīvoklī. Dienas kārtībā: 1) Galvenās valdes ziņojums — ref. b. Zeibolts; 2) Nodaļas valdes un rev. kom. ziņojumi; 3) Amatpersonu vēlēšanas nāk. gadam; 4) Dažādi jautājumi un priekšlikumi.

Nodaļas valde.

Bēru fonda dalībnieku ievēribai

Par 1931. gada decembra mēnesi piešķirti un izmaksāti pabalsti sekošo mirušo bēru fonda dalībnieku piederīgiem un fonda dalībnieku mirušo ģimenes locekļu apbedīšanai, Ls 500.—, Ls 250.— un Ls 150.—:

Miršan. gad. Nē	Dalībnieku ģim. loc.	Fonda dalība. Nē	Kādas nodaļas biedrs	Kas miris	Radniecība	Kad miris
83		3322	Cēsu	Jānis Priedīts	dalībnieks	3.12.31
84		111	Rīgas	Heinrichs Bērziņš	"	15.12.31
85		2493	Auces	Miķelis Krustozols	"	14.11.31
86		2682	Liepājas	Ansis Grantiņš	"	11.12.31
87		447	Gulbenes	Otto Ratseps	"	18.11.31
	226	3281	Auces	Olga Jurjevs	sieva	24.12.31
	227	3133	Rīgas	Stefanija Šmulanovs	meita	4.12.31
	228	972	Liepājas	Stānisl. Bernans	tēvs	7.12.31
	229	1271	Daugavpils	Julians Truskovskis	"	8.12.31
	230	2160	Rēzeknes	Anele Bužinskis	sieva	15.12.31
	231	2528	Daugavpils	Alberts Alminovičs	dēls	15.12.31

Nomaksas par šiem mirušiem fonda dalībniekiem un ģimenes locekļiem tiek atskaitītas caur janvāra mēn. algas sarakstiem Ls 1.50 apmērā; Ls 0,10 jau atvilkti no decembra mēn algas.

Nodaļu valdēm jāiesūta ik mēnešus to biedru saraksts, kas tekošā mēnesī savus maksājumus nokārtojuši nodaļā, lai varētu viņu maksājumus ierakstīt biedru nomaksu kartiņās. Ziņu neiesūtīšana var būt par jemeslu pabalsta noraidīšanai. — Tāpat nodaļas tiek lūgtas iesūtīt ziņas par nodaļā maksājošo biedru izdarītiem maksājumiem neku stamā īpašuma fondā.

Galvenā valde.

Izdevēja: Dzelzceļnieku Savienība
Atbildīgais redaktors: A. Vartuss

Spiestuve „Nākotne“, Rīgā, Marijas ielā 72.

Š. g. 15. decembrī miris Rīgas nodaļas biedrs

Heinrichs Bērziņš

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Galvenā valde

Š. g. 30. novembrī miris Daugavpils nodaļas biedrs

Konstantins Hlebņikovs

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Daugavpils nodaļa

Š. g. 14. novembrī miris Auces nodaļas biedrs

Miķelis Krustozols

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Auces nodaļa

Š. g. 9. decembrī miris Liepājas nodaļas biedrs

Hermanis Banzens

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Liepājas nodaļa

Š. g. 11. decembrī miris Liepājas nodaļas biedrs-veicinātājs

Ansis Grantiņš

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Liepājas nodaļa

Š. g. 18. decembrī miris Gulbenes nodaļas biedrs

Otto Ratseps

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Gulbenes nodaļa

Š. g. 18. decembrī tragiskā nāvē miris Daugavpils nodaļas biedrs

Jānis Pļeckins

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Daugavpils nodaļa

Š. g. 17. decembrī miris Grīvas nodaļas biedrs

Ignats Biriņš

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Grīvas nodaļa